Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной 21-hээ гарана | № 115 (17238) | 1986 оной майн 18, воскресени | Сэн 3 мүн.

Мүнөөдэр—Музейнүүдэй уласхоорондын үдэр

...ҮҮЖҮҮЛХЫ ҮҮРГЭТЭЙ

...ЛИИН БАЯЛИГУУДЫЕ үргэнөөр ...тэрэниие ашаглажа байгаа ма... тусхай музейн нээгдэhэн ушар ...шанартай. Юуб гэхэдэ, алдарта ...лайгаа мүнөөнэй болон ерээ...дэ арюухан зандань үлөөхэ гээ... республикынгшье хүн зоной хүн...ын удха шанартай хэрэг мүн. ...нhээ хойшо үнгэрhэн гурбан ...сагай турша соо Буряадай бай... музейн ажал ябуулга аша үрэтэй ...рэнь саашадаашье үргэдхэгдэхэ ...нөө хүсэ ехэтэ эрдэм, техникын ...үе сагта, байгаалиие хамгаал...аар манай музей улад зоной ...гуулламжын хүдэлмэри ябуулна. ...мнай музейдэ олонхи ушарта ...наhанай үхибүүд ерэжэ байдаг. ...уралсалтай тааралдуулhан тусхай ...аар манай эрдэмтэ хүдэлмэри... музейдэ табигдаhан зүйлнүүдтэй ...даг, үгышье hаа, ямар нэгэн те...ыалга үнгэргэдэг юм. Тиихэдэ бай... холбоотой асуудалнуудаар эндэ ...ой, уран зураашадтай болон рес... ...хизаар ороноо шэнжэлэгшэдтэй ...үүд заншалта болонхой. Олоной ...тай хэмжээ ябуулгаhууд болохо ...мэдэсын үдэр», мүн «Байгаалиин ...эр» гэhэн клубай, лекторинуудай ...д болоод, байгаалиие хамгаал...хсин бүлгэмдэ hурагшадые баяр ...оршон байдалда абалга, hураг...эрдэмэй-практическа конференци... мэтын хэмжээ ябуулганууд баг...шасchaa гадуур бэелүүлхэ хүдэл...болодог.

...манай коллектив «Байгаалиие ...талаар музейн баримтанууд дэ...ыдые хүмүүжүүлгэ» гэhэн холын ...программые бэелүүлхээр бэлэд...эхилэнхэй.. Олон жэлдэ хэрэглэг...хэргэдагша программын ёhоор hур...наhа гүйсөөдүй үхибүүдшье эндэ ...той хэшээл гараха байна. Тиимэ...ийн хүдэлмэрилэгшэд багшанарай ...дээшэлүүлхэ институдай мето...ай хамта ябуулха хүдэлмэриеэ ...зүбшэжэ бэелүүлхэ болоно.

...эй геройнууд хаана амидардаг ...темээр аяншалга, «Катиин лабо...рижэ багахан зүжэг болон нүүдэл ...гэхэ мэтэ, үхибүүдтэ ехэ hай...

...тойронхи байгаалиие сахижа, гам...лгаха хэрэгтэ үхибүүдтэ үгтэдэг ...мэдээсэлнүүд бүхы дээрээ холын ...хүмүүжүүлгын программын гол ...боложо үгэхэ ёhотой. Эндэ эдир ...наhанай илгаа, ойлгосо, мэдэсын ...арга заатагүй түбхын түрүүндэ ...абтаха зэргэтэй. Тус программые ...согсолжо байхадаа, республикын ...нуудта байгаалиие хамгаалха асуу...гэдэг эрдэм мэдэсын хэшээлнүү... дүршэл шэнжэлэгдэнэ.

...коллективтэ музейн багшанарай ...айдхэгдэhээр хоёр жэл болобо. ...гэhэн туршалга-хүдэлмэриин дүн... биологиин болон географиин хэ...шалганууд музейдэ үнгэргэгдэхэ...аша туhатай, hонирхолтой гэжэ ...гээ. Тиимэhээ манай республикын ...ээр оршодог музейнүүдтэ hураг...лшээл-аяншалгануудые үнгэргэжэ ...эрдэм мэдэсын хэрэгтэ нүлөөтэй. ...залнуудаар гансашье hургуулиин ...бэшэ, мүн дунда шатын мэргэ...училищинуудай hурагшадые, дээдэ ...нуудай студентнэршье ерэжэ бай...гэй. Энэ талаар Улаан-Үдэ хотын

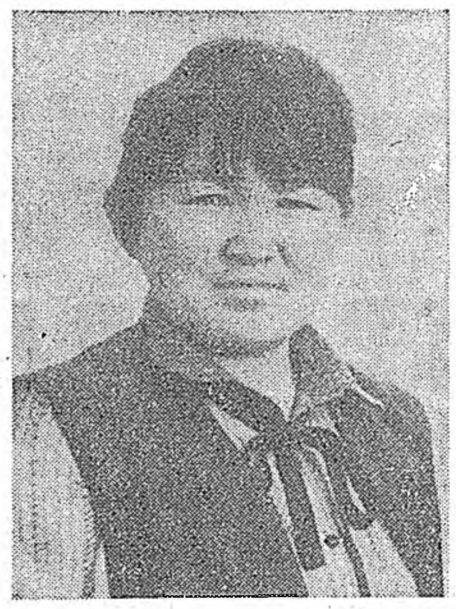

техническэ мэргэжэлэй училищинуудтай хэлсээ баталанхайбди.

Музейдэ студентнэрэй клуб байгуулха хүдэлмэри хараалагдана. Тэрэнэй хэшээлнүүдтэ арадай ажаhын ерээдүйн мэргэжэлтэд олооро хабаадалсажа, оршон тойронхи байгаалияа хамгаалха, сахиха талаар гүнзэгы ойлгосо, мэдэсэ абажа гараха байна ха юм.

Тиихэдэ Улаан-Үдэ хотын промышленна предприятинуудта ажаллажа байдаг олон мянган хүдэлмэришэдтэй байгаали хамгаалха асуудалаар ямар хэмжээ ябуулганууд хэгдэнэ гээшэб? Энэ талаар баясамаар баримтанууд мүнөө дээрээ үшөө үгыл байна. Промышленна ' предприятинуудай түлөөлэгшэдтэй музейн залнуудаар хэгдэхэ аяншалгын хэрэгсэлнүүд хооhоор үнгэрнэ. Юуб гэхэдэ, предприятинуудай захиргаан, профсоюзай комитедүүд ажалшадайнгаа түлөөлэгшэдые эльгээжэ байха хэлсээтэ уялгаяа бэелүүлнэгүй. Гэбэшье манай хизаарай байгаалиие хамгаалха эрхэ байдалаар хүдэлмэришэдэй коллективүүдэй hонирхол үүсхэхэ зорилготойгоор манай эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэд предприятинуудай захиргаануудта ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри ябуулжа байhаар.

Тэрэшэлэн судна бүтээлгын, уран hайханай болон гарай бэлэгүүдые гаргадаг заводуудта, мүн бусадшье предприятинуудаар туршалгын «Тусхай хангалгын үдэрнүүд» үнгэргэгдөө. Тиихэдэ ЛВРЗ-гэй цехүүдтэ, нарин сэмбын комбинадта болон С. М. Кировэй нэрэмжэтэ түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводто, мүн бусадшье предприятинуудаар нүүдэл выставкэнүүд үнгэргэгдэжэ, таби шахуу элидхэл уншагдаhан байна.

Выставкэнүүд хадаа байгаалиин музейн ажал ябуулгын гол шэглэлнүүдэй нэгэн болодог. Тиимэhээ «Шубуудай орондо аяншалга», «Буряадай байгаалиин дурасхаалта газарнуудта — бүгэдэ арадай анхарал» гэhэн выставкэнүүдые улад зон hонирхоо.

Орон нютагайнгаа байгаалиие сахин хамгаалха талаар улад зоной эрдэм мэдэсын дээшэлхэ ёhотой хэмжээн хадаа манай музейн урдаа хараалhан зорилгонуудаа зүбөөр, саг соонь бэелүүлhэнhээ сэхэ дулдыдаха зэргэтэй. СССР-эй Конституциин 67-дохи статьягай ёhоор СССР-эй эрхэтэн бүхэн оршон байгаалиие, тэрэнэй баялигуудые аршалан хамгаалжа, сахижа байха уялгатай. Энээн тухай КПСС-эй XXVII съездээр баталагдаhан партиин Программын шэнэ найруулга соошье эли тодоор заагданхай.

В. СТЕПАНОВА,
Буряадай Байгаалиин музейн ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГА 86

ҮРГЭДЭНЭ

КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлжэ, эдеэ хоолой шухала продуктнуудые элбэгээр абажа бэлэдхэхэ талаар асари ехэ зорилгонуудые хараалhан Кабанскын районой «Шергинский» совхозой механизаторнууд байгша ондо 1937 гектарта ороohото ургамалнуудые тарижа, 300 гектарта хартаабха hуулгаха даабаритай юм. Тиин түсэбөөр хараалагдаhан бүхы хүдэлмэреэ агротехническэ богони болзорто хэжэ дүүргэхын тула эндэхи таряашад горитойхон оролдолго гаргана. Жэшээлбэл, тарилгын агрегадуудые даагшад Александр Шеенский, Виктор Иванов, Иннокентий Лагерев, трактористнууд Петр Хлызов, Виктор Пашинский гэгшэд үдэр бүхэндэ бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Совхозой ургаса ургуулагшадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ Иван Орлов, Андрей Тугарин, газар элдүүрилжэ, тарилгада бэлэн болгодог тракористнууд Михаил Ткачук, Виктор Соловьев, Алексей Корытов гэгшэд эрхимлэжэ, нэгэнтэ бэшэ урмашуулагдаhан байха юм. Эдэ үдэрнүүдтэ тарилгын хүдэлмэри улам үргэдэнэ.

Д. ДАМБАЕВ.

ШАНАР hАЙН

ФОТОРЕПОРТАЖ

Үнгэрhэн жэлнүүдтэ зональна гурим болон эршэмтэй технологи шадамараар нэбтэрүүлжэ, тогтууритай баян ургаса ургуулдаг болоhон хүршэ Хилганын, Уланай колхозуудай дүй дүршэлые халан абаhан Шитханай совхозой механизаторнууд эртынгээ ороohото ургамалнуудые тариха хүдэлмэреэ эршэмтэйгээр ябуулна. Байгша ондо ажахын таряашад 400 гектарта шэниисэ эршэмтэй технологёор таряа юм. Тиихэдэ 70 гаран гектар ээлхэ хартаабхань, табан гектарта нэмжыхэ огородой ургамалнууд индустриальна технологёор таригдахаар бэлэдхэл хэгдэнэ.

— Байгша ондо совхоздомнай бүхыдөө 1670 гектарта ороohото ургамалнууд таригдаха түсэбтэй юм. Мүнөө А. Я. Чирковой хүтэлбэрилдэг трактерно-таряан ажалай бригадада тарилгын хүдэлмэри урагшатайгаар ябуулагдана. Ажалаа хамтын подрядай гуримаар эмхидхэhэн тус бригадын механизаторнууд бүхы хүдэлмэреэ hайн шанартайгаар хэхэhээ гадна үдэр бүхэндэ нормоёо холо үлүүлнэ, — гэжэ совхозой директор Михаил Михайлович Бакиров хэлээ hэн.

Салин түлбэреэ эсэсэй дүнгөөр гэхэ гү, али хуряагдажа тушаагдаhан ургасынгаа зэргээр абаха болоhон эндэхи механизаторнууд эршэмтэй технологи нэбтэрүүлхээр ехэхэн бэлэдхэл хэhэн байха. Нэн түрүүлэн сэбэр паараа эртүүр борнойлхоhоо гадна минеральна үтэгжүүлгэ оруулhан, нютагай байгаалиин эрхэ байдалда тааpahан «бурятская-79» сортын шэниисын үрэhэ хүрэнгые hайнаар сэбэрлэжэ, илгажа, тарилгын шанарта хүргэhэн байха юм. Хэдэн үдэрэй саада тээ тус бригадын механизаторнууд hайнаар бэлдэгдэhэн 110 гектар полидо нэгэдэхи классай шанартай, «бурятская-79» сортын шэниисэ тариhан байна. Таряашад эршэмтэй технологёор тарилга хэhэн полиhоо гектарай дунда зэргээр 25 центнерhээ бага бэшэ ороohо суглуулжа абаха түсэбтэй.

— Партиин XXVII съездын hүүлээр эрид хубилалта хэжэ, эдеэ хоолой продуктнуудые богони болзорто элбэгжүүлхээр шэнэ эрилтын табигдаад байhан мүнөө үедэ түрүү арга, технологи хэрэглээгүйдэ аргагүй. Байгша ондо бидэ ороohото ургамалнуудайнгаа гектар бүриhөө дунда зэргээр 12—15 центнер таряа хуряажа абаха зорилготойбди. Арбан хоёрдохи табан жэлэй туршада бүхы ургамалнуудаа эршэмтэй, мүн индустриальна технологёор тарижа харууhалхаар уридшалан түсэб зохёонобди. Манай таряалангай поли уhалжашье боломоор юм. Бии байгаа минеральна үтэгжүүлгэеэ аша үрэтэйгөөр хэрэглэжэ, жэл бүхэндэ hайн шанартай үрэhэнэй ороohо ехээр хадагалжа абадаг болоо hаа, ургасаяа хараа байса дээшэлүүлхэ аргатайбди, — гэжэ бригадир А. Я. Чирков мэдүүлнэ.

Совхоз энэ жэлдэ гүрэндэ 2000 центнер ороohо таряа тушааха түсэбтэй юм. Энэ даабаряа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө механизаторнууд шадабари мэргэжэлээ элсүүлэн ажаллана.

Эндэ хабарай эхинhээ мүнөө хүрэтэр hалхитай хүйтэн байжа, газарай хүрьhэншье оройтожо гэдээ. Ажахын таряашад нютагайнгаа байгаалиин сагай уларилай тогтууригүй хубилжа байhаниие хараада абажа, тарилгынгаа газарые элдүүрилжэ бэлдэхэ хүдэлмэреэ урдынхиhаа хожомшог эхилhэншье hаа, түргэн болзорто үнгэргэнэ, тарилгаяа агротехническэ таарамжатай хаhа сагтань ябуулна. Хабарай тарилгын түрүүшын үдэрhөө үнинэй механизаторнууд Михаил Павлович Шелковников, Владимир Павлович Ладуцкий гэгшэдэй тарилгын агрегадууд социалис мүрысөөнэй дүнгөөр хододоо шалгарна. Тиихэдэ дүршэлтэй бэрхэ механизаторнууд С. Курмаев, В. Мясников, А. Ростощенков гэгшэдэй агрегадуудай коллективүүд табан хоногой мүрысөөнэй дүнгөөр баhал урмашуулгада хүртэбэ.

— Тарилгын шанарта онсо

анхарал хандуулагдана. Манай механизаторнууд саг оройтобо гэжэ яаранагүй, бүхы хүдэлмэреэ агротехническэ заабариин ёhоор хэнэ. Бригада бүхэндэ арадай хиналтын бүлэгэй пост, депутадуудай бүлэг байгуулагданхай. Эдэнэй гэшүүд механизатор бүхэнэй хэhэн ажалай шанарые наринаар хинан шалгана. Ажахымнай механизаторнууд даалгагдаhан ажалдаа онсо ханамжатайгаар, харюусалгатайгаар хандажа хүдэлмэрилнэ — гээд, Баргажанай районой Шитханай совхозой директор Михаил Михайлович Бакиров магтан хэлэнэ.

В. ДОРЖИЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. П. Шелковников В. П. Ладуцкий хоёр. Агрегадууд поли дээрэ.

Н. ЕФИМОВЭЙ фото.

УНЖАГАЙРУУЛЖА БОЛОХОГҮЙ

Байгша оной хабарай эхинhээ hая болотор хүйтэн байжа, гол, горхоной уhанай урдынхиhаа 8—9 хоногоор хожомдожо урдаашье hаань, газар уhалалга унжагайруулагдажа байнхай. Мүнөө хүрэтэр 19,8 мянган гектар сабшалан нэгэ дахин уhалха хүдэлмэри дүүргэгдээгүй байна. Илангаяа Баргажанай, Хурамхаанай районууд сабшалан таряалангаа уhалха түсэбөө оройдоол 25—38 процентдэ хүргэнхэй. Мүн Тарбагатайн, Зэдын районой ажахынуудта газар ундалуулха хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнхэй гэхэ гү, али даабаринь 50—59 процент дүүргэгдээ. Энэ хугасаа соо республикымнай олохон ажахынууд илангаяа хахалагдаhан газар уhалха ажалаа удаанаар ябуулна hүүлэй мэдээгээр бүхыдөө 8 мянган гектар гэхэ гү, али түсэбэй 27 процентнь уhалагдаа. Жэшээлбэл, газар уhалха техническэ хэрэгсэлнүүдээр элбэг Бэшүүрэй, Загарайн, Мухар-Шэбэрэй, Хориин, Ивалгын районуудай ажахынууд хахалагдадаг газар уhалха хүдэлмэреэ хангалтагүйгөөр эмхидхэжэ, горитойхон гээгдэлдэ оронхой. Тусхайлбал, Бэшүүрэй райондо бэлэн болгогдоhон уhа сасадаг 44 машинын 18-ниинь, Загарайн райондо 66 түхеэрэлгын 24-ниинь, Ивалгын райондо 53 машинын 16-ниинь хүдэлгэгдэнэ. Тиихэдэ Мухар-Шэбэрэй районой Загарайн колхоз Түгнын уhалууриин hубаг, ханаабуудhаа уhа абажа сасадаг «ДД-100М» түхэлэй машинануудаа hая болотор хүдэлгөөгүй байhанаа арадай хиналтын районно комитедэй шалгалтын hүүлээр лэ ашаглаба.

Байгша ондо республикымнай олохон ажахынууд бүлүүр станцинуудаар уhалагдадаггүй газар ундалуулха хүдэлмэреэ хангалтагүй эмхидхээ. Мүнөө үедэ оройдоол 329 бүлүүр станци хүдэлгэгдэнэ. Баргажанай райондо — 12, Захааминай райондо — 13, Хурамхаанай райондо — 28, Хэжэнгын райондо 21 станци гэхэ гү, али бэлэн болгогдоhон бүхы станцинуудайнь оройдоол хахадынь хүдэлгэгдэнэ.

hүүлэй бороон газарай хүрьhэндэ шииг нойто ехээр нэмээгээгүй. Тиимэhээ эдэ үдэрнүүдтэ газар уhалха хүдэлмэреэ унжагайруулангүй, техническэ бүхы хэрэгсэлнүүдээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха эрилтэ табигдана.

Республикын районуудай уhалагдадаг болон ундалуулагдадаггүй газар уhалха хүдэлмэриин ябаса тухай 1986 оной майн 16-най мэдээн

Районууд	Уhалагдадаг газар (гектараар)		Ундалуулагдадаггүй газар (гектараар)	
	түсэб	түсэбэй дүүргэлтэ проц.	түсэб	түсэбэй дүүргэлтэ проц.
Баргажанай	8566	38	1900	37
Бэшүүрэй	10306	76	3900	47
Зэдын	8509	50	3400	63
Яруунын	8031	54	700	89
Загарайн	13566	64	2500	63
Захааминай	964	60	1200	27
Ивалгын	13600	68	1000	73
Кабанскын	5333	—	1000	—
Хэжэнгын	13844	96	2500	33
Хурамхаанай	5737	25	6200	40
Хяагтын	9761	67	3600	34
Мухар-Шэбэрэй	10744	60	900	166
Прибайкалиин	2197	52	1400	16
Сэлэнгын	15357	90	2900	71
Түнхэнэй	2240	33	2600	20
Тарбагатайн	3733	59	1700	36
Хориин	15626	72	2000	96
Республика бүхыдөө	148111	65	40000	49

ХАНИ ЁhОНОЙ, АЛБАНАЙ ХЭРЭГЭЭР

Майн 16-да Кремль соо КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачев РКП-гэй Генеральна секретарь, СРР-эй Президент Н. Чаушескутай хөөрэлдэбэ.

* * *

Кремль соо М. С. Горбачев Н. Чаушеску хоёр 2000 он болотор хугасаада СССР-эй болон СРР-эй хоорондо экономикын болон эрдэм, техникын талаар харилсаа холбоое хүгжөөхэ программада гар табиба. 1986—1990 онуудта СССР-эй болон СРР-эй хоорондо соёлой ба эрдэм ухаанай талаар харилсаа холбоо хүгжөөхэ программада КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Э. А. Шеварднадзе болон РКП-гэй ЦК-гай гэшүүн, СРР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр И. Вэдува гар табиhан байна.

Гар табиха үедэ нүхэд Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громыко, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, Н. И. Рыжков, М. С. Соломенцев, В. М. Чебриков, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Б. Н. Ельцин, С. Л. Соколов, Н. В. Талызин, А. П. Бирюкова, А. Ф. Добрынин, М. В. Зимянин, В. А. Медведев, В. П. Никонов, Г. П. Разумовский, А. Н. Яковлев, КПСС-эй Центральна Шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ И. В. Капитонов болон бусад тусхай тушаалтад байлсаба.

* * *

КПСС-эй ЦК, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум болон СССР-эй Министрнүүдэй Совет Кремлиин Ехэ ордондо Н. Чаушескугай хүндэлэлдэ сайлалга эмхидхэбэ.

Совет талаhаа сайлалга дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд болон гэшүүндэ кандидадууд, КПСС-эй ЦК-гай секретарьнар, бусад тусхай тушаалтад байлсаба.

Хани ёhоной оршон байдалда үнгэрhэн сайлалгын үедэ М. С. Горбачев Н. Чаушеску хоёр үгэ хэлэhэн байна.

Үдэшэлэн Н. Чаушеску Эхэ оронсо бусахаяа Москваhаа мордоо.

Аэродром дээрэ нүхэд Е. К. Лигачев, В. А. Медведев, бусад тусхай тушаалтад тэрэниие үдэшэhэн байна.

(ТАСС).

ҮЕ САГАЙ ЭРИЛТЭЭР

Совет обществые шанарай шэнэ хэмжээндэ хүргэхэ гээд партиин XXVII съезд хараалаhхай. Энээниие бэелүүлхэ уялгатай хүн зоной ухаан бодолые шэнэ ёhоор хүмүүжүүлэн хубилгаха хэрэгтэ киногой искусствын бүхы хүсые, тэрэнэй уран hайханай айхабтар ехэ арга боломжые элсүүлхэ хэрэгтэй. Майн 15-да Москвада, Кремлиин Ехэ ордондо хүдэлмэреэ түгэсхэhэн СССР-эй кинематографистнуудай V съезд дээрэ делегадууд үгэ хэлэхэдээ, иимэ гол бодолые тэмдэглэhэн байна.

Съезд СССР-эй Кинематографистнуудай холбооной хүтэлбэрилхы зургаануудые hунгаа.

Дэлхэйн кинематографистнуудта хандаhан хандалга съездэ хабаадагшад нэгэн дуугаар баталан абаба.

Амгалан тайбан байдал сахин хамгаалхаhаа, хүн түрэлтэниие ядерна hүйдхэлhөө, «одото» болон бусад дайнуудhаа, буу зэбсэг үрдилдэн бүтээлгэhээ абархаhаа ондоо бүри шухала зорилго мүнөөдэр үгы гээд документ соо хэлэгдэнэ.

Энэ зуун жэлэй дүүрэтэр бүхы дэлхэй дээрэ ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые сүм усадхаха тодорхой программа Советскэ Союз дурадхаа. Энэ политикань бүхы арадуудай хүсэл эрмэлзэлдэ харюусана. Тэрэнэй бодото дээрээ бэелүүлэгдэбэл, уласхоорондын байдалые hайжаруулгада туhа нэмэри болохо.

Эгээл хүсэтэй, хүн зониие эгээл олоор хабаадуулдаг киногой искусство гуманизмын, социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын hайн hайхан үг зорилгонуудта ба арадуудай хоорондо хани барисаае бэхижүүлгэдэ үнэн сэхээр, найдамтайгаар алба хэхэ ёhотой. Экранай уран бэлигтэнэй hанал бодол түби дэлхэйн олон түмэн хүнүүдтэ хүргэгдэжэ, бата, үнэн зүб эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэнь туhалаг лэ гээд хандалга соо онсолон хэлэгдэнэ.

Түгэсхэлэй заседани дээрэ КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. Н. Яковлев байлсаа.

* * *

Москвада СССР-эй кинематографистнуудай V съезд дээрэ hунгагдаhан СССР-эй Кинематографистнуудай холбооной правлениин пленум болобо.

Пленум зохёохы ажалтанай холбооной правлениин нэгэдэхи секретаряар кинорежиссер Э. Г. Климовые hунгаhан байна.

(ТАСС).

Бүхэроссин зүблөөн

hурагшад болон техническэ мэргэжэлэй училищинуудай хүмүүжэмэлнүүдтэ граждан оборонын үндэhэ hуури зааха асуудалнууд Псковто майн 16-да боложо дүүрэhэн бүхэроссин зүблөөн дээрэ хаража үзэгдэбэ. РСФСР-эй Граждан оборонын штаб, республикын Гэгээрэлэй министерство болон техническэ мэргэжэлэй hуралсалай талаар РСФСР-эй гүрэнэй комитет тэрэниие эмхидхээ.

Граждан оборонын штабуудай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, автономито республикануудай, Россин Федерациин хизаарнууд болон областьнуудай арадай гэгээрэлэй болон техническэ мэргэжэлэй hуралсалай зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд залуу үетэниие hургалгын шанарые ба ашаг үрые дээшэлүүлхэ зорилгонуудые зүбшэн хэлсэhэн, Псковой болон Пушкинска хадануудай hургуулинуудта эдэ асуудалнуудые шиидхэхэ талаар бэелүүлэгдэдэг хэмжээ ябуулганууднай танилсаhан байна.

hургуулинууд болон техническэ мэргэжэлэй училищинуудта граждан оборонно эмхидхэлгые саашаданьhайжаруулха талаар шэглүүлэгдэhэн дурадхалнуудые зүблөөн баталан абаа.

(ТАСС).

ЭЛҮҮР ЭНХЭ БАЙДАЛ БАТАДХАХА

Элүүр энхэ байдал баталхын түлөө тэмсэл шангадхаха, хүн зоной дунда тэрэниие идхалгые эдэбхижүүлхэ уялгатайбди гэжэ Архидалгагүй байдалай түлөө тэмсэхэ hайн дуранай бүхэсоюзна бүлгэмэй гэшүүд тоолоно. Майн 15-да Москвада болоhон тус бүлгэмэй Центральна соведэй пленум дээрэ иигэжэ тэмдэглэгдэhэн байгаа.

Совет обществын социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхаха, хүнүүдэй эдэбхи үүсхэлые бадаруулха, ажабайдалда болон үйлэдбэри дээрэ архидалга болон алкоголизм мэтын таарамжагүй үзэгдэлнүүдые зайсуулан усадхаха, гурим, журам бэхижүүлхэ, ажалай үндэр бүтээсэ түйлаха зорилгонуудые шиидхэлгэдэ эхин организацинуудай үзэл сурталай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри шэглүүлэгдэнхэй, гээд үгэ хэлэhэн хүнүүд тэмдэглэбэ.

Гэхэтэй хамта бүлгэмэй зарим соведүүд эхин эмхинүүдые ёhын тэдысэ эмхидхэнэ, архидалгагүй байдал hулаар идхана. Зарим газарта энэ хүдэлмэри зүндөө табигданхай. Казахай ССР-эй, Мордвагай АССР-эй, Тюменскэ областиин болон бусад газарнуудай олохон эхин эмхинүүдтэ энэ хэрэг бодотоор эмхидхэхын орондо саарhа бэшэлгээр дашуурна.

Ажалша коллективүүдтэ, хүнүүдэй ажаhуудаг газарнуудта эхин эмхинүүдые байгуулха талаар хүдэлмэри эдэбхижүүлхэ, хүн зоной амаралтые hайнаар эмхидхэхэ, алкоголизмые буруушааhан идхалга hайжаруулха зорилго бүлгэмэй соведүүдэй урда табигдаа.

Архидалгагүй байдалай түлөө тэмсэхэ бүхэроссин бүлгэм бии болгогдоо.

(ТАСС).

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЫЕ ЗАРЛАХА ТУХАЙ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум тогтооно:

Совет Социалис республикануудай Союзай арбан нэгэдэхи зарлалай Верховно Соведэй табадахи сессиие 1986 оной июниин 18-да Москва хотодо зарлаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ГРОМЫКО.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва. Кремль, 1986 оной майн 16.

* * *

СССР-эй арбан нэгэдэхи зарлалай Верховно Соведэй табадахи сессиин үзэмжэдэ иимэ асуудалнууд табигдахаар хараалагдана гээд СССР-эй Верховно Соведэй Президиум соносхоно:

1. 1986—1990 онуудай СССР-эй экономическа болон социальна хүгжэлтын Гүрэнэй түсэб тухай.

2. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталалга тухай.

АЛТАН ДЭЛХЭЙЕ АРШАЛХА УЯЛГАТАЙБДИ

Майн 22-то республика доторнай ниитэ полит-үдэр үнгэргэгдэхэ

«КПСС-эй XXVII СЪЕЗД ДАЙНАЙ БА ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ АСУУДАЛНУУД ТУШАА» ГЭҺЭН ТЕМЭЭР ҮНГЭРГЭГДЭХЭ ЭЭЛЖЭЭТЭ НИИТЭ ПОЛИТҮДЭР ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ УЛАСХООРОНДЫН ЖЭЛДЭ ЗОРЮУЛАГДАХА.

ХЭЛБЭРИШЭГҮЙ ХАРАА ШЭГЛЭЛ

КПСС-эй XXVII съездын гадаадын политикын асуудалнуудай бүхы комплексые шэнжэлэн үзөөд, уласхоорондын үгжэлтын гол хараа шэглэлнүүдые тодорхойлоо. Манай партиин уласхоорондын стратегиин гол зорилгоной яаха аргагүй эли тодо — «бата найдамтай эб найрамдалай болон эрхэ сүлөөгэй оршондо ажаллаха арга боломжо совет арадта олгохо хэрэг мүн... Мүнөө үедэ тэрэниие дүүргэхэ гэээшэ ядерна дай хэхэ бодото бэлэдхэлые зогсоохо гэһэн удхатай» гэжэ съезд онсолон тэмдэглээ.

Мүнөө үеын уласхоорондын шахардуу шанга байдал США-гай эзэрхэг түримхэй милитарис политикаһаа нэн түрүүн эхитэй. Тэдэ НАТО-гоор өөрынгөө эгээл дүтын союзнигуудай дэмжэлгэдэ түшэглэн, сэрэгэй булюу хүсэтэй болохо гэжэ буу зэбсэгүүдые үрдилдэн бүтээлгые улам һүжэрөөһэнэй үндэһөөр ондоо оронууд ба арадуудые дура зоргоороо албадахые оролдоно. США-гай союзнигуудые СОИ программада хабаадуулга хадаа стратегическэ тэнсүүри эбдэхэ, уласхоорондын аюулгүй байдал буруу һургэхэ зорилготой.

Иимэ эрхэ байдалда США-гай һүжэрөөжэ байһан буу зэбсэгүүдые үрдилдэн бүтээлгые зогсоохын, замбуулинай дайдада тэрэниие дэлгэрүүлгые зайсуулхын, ядерна аюулые усадхахын, буу зэбсэгүүдые хуряалгада дамжан оронын түлөө үсэд шангаар тэмсэхэ хэрэгтэй.

Энээнһээ уламжалан, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин 1986 оной январиин 15-да хэһэн Мэдүүлгэ соо хараалагдаһан, байгша зуун жэлэй эсэс болотор ядерна болон олониие хюдаха бусад буу зэбсэгүүдые усадхалгын программые бэелүүлхэ, мүн КПСС-эй XXVII съезд дээрэ дэбжүүлэгдэһэн, уласхоорондын аюулгүйе сахиха үргэн ехэ системые байгуулгын үндэһэ һууринуудые гол түлэбөөрнь хангалга хадаа шиидхэхы удха шанартай болоно.

Тольятти хотодо үгэ хэлэхэдээ, М. С. Горбачев: «Эндүүтэй ойлгомжонуудта, хуурмаг бодолнуудта түшэглэн, СССР-тэй харилсаагаа тогтоохо гэһэн ябадалһаа арсахаар болоо. Эгээл аюултай иимэ ойлгомжонуудай нэгэниинь ямар бэ гэхэдэ, Советскэ Союз ахир һула хадаа эб найрамдал сахихые оролдоно, уряална гэжэ бододог байна. Тиихэдэнь иигэжэ хэлэхэбди: буу зэбсэг үрдилдэн бүтээлгээр бидэнэй хүсэ шадалые баража шадахагүйт, замбуулинһаа абахагүйт, технологёор урдамнай орохогүйт... Ядерна дайнда эсэргүү тэмсэлэй гол шэглэлнүүдые бидэнэр съезд дээрэ тодорхойлообди. Тиин хэлбэришэгүйгөөр, нэтэрүү шангаар тэмсэхэбди. Бидэндэ арга боломжонууд ехэ»,— гэжэ тэмдэглээ һэн.

Эрид шиидэмгэй иимэ тобшолол һанаанһаа хэгдэһэн бэшэ, харин дэлхэйн оршомдо ангиин ба политическэ хүсэнүүдэй хубаарилгые, уласхоорондын байдалые тодорхойлдог зайлашагүй, дура хүсэлһөө дулдыдадаг эрхэ нүхэсэлнүүдые хараада абажа, найруулагдаа.

Эб найрамдалай түлөө агуу тэмсэлдэ Советскэ Союзтай хамта тэрэнэй үнэн сэхэ ханинар — социалис оронууд жагсана. Тиихэдээ эб найрамдалта политикые суг хамта, нэгэн һаналтайгаар тэдэнэй бэелүүлдэгынь һайшаалтай.

Байгша ондо Софида болоһон Политическэ Зүбшэлэлгын комитедэй зүблөөн дээрэ, мүн аха дүү партинууд болон союзна социалис гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалгануудай үедэ тодорхойлогдоһон гадаадын политикын эб нэгэн хараа шэглэлэй үндэһэ һуури дээрэ Варшавска Договорой гэшүүн- оронуудай нэгэдэлые улам нягта болгохо ябадал эб найрамдалые бэхижүүлхэ талаар ехэ удха шанартай.

Советскэ Союз, Варшавска Договорой талаар тэрэнэй союзнигууд булимтархы ямаршье этэгээдүүдтэ харюу үгэхэ сэрэгэй хүсэтэй юм. СССР болон США хоёрой хоорондо. Варшавска Договор болон НАТО хоёрой хоорондо байгуулагдаһан сэрэгэй-стратегическэ тэнсүүри хадаа бодото социализмын түүхэтэ түйлалта болоно. Имагтал энээнэй ашаар уласхоорондын байдал тогтууритай боложо, империализмын һүйдхэлтэ ябуулганууд горитойгоор хизаарлагдана бшуу.

Аха дүү социалис оронууд эб найрамдалые, арадуудай аюулгүй байдалые сахихын түлөө бүхэдэлхэйн хүдэлөөнэй материальна баазань болоһоор үнинэй. Хүдэлмэришэн анги болон тэрэнэй манлай уласхоорондын коммунис хүдэлөөн энэ хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэдэг гээшэ. Ангиин тэмсэл хэжэ, капитализмын урдаһаа экономическа, политическэ, үзэл сурталай талаар тэмсэхэ зуураа хүдэлмэришэн анги дайе, империалис булимтаралгые эрид шууд буруушаадаг юм. Коммунис хүдэлөөн үзэл бодолой, политическэ мүнөө үеын тон ехэ нүлөөтэй хүсэн болонхой.

Хүгжэжэ байгаа оронууд, «гурбадахи дэлхэйн» арадууд эб найрамдалые, уласхоорондын аюулгүй байдалые сахилгын шухала эрхэ нүхэсэл боложо тодороо. Эдэ оронууд уласхоорондын тогтууритай, энхэ тайбан байдалда ажаһуужа, тэдэнэй урда табигдаһан шухалын шухала зорилгонуудые шиидхэхэ хүсэлтэй. Тэдэ эрхэ сүлөөтэй, бэеэ даанхай хүгжэлтын замда гаража, дэлхэйн политикада, хүсэнүүдэй хубаарилгада горитой нүлөө үзүүлдэг болонхой.

Термоядерна дайе зайсуулха талаар зарим тэды арга боломжо олгодог, дээрэ дурсагдаһан гадаадын эдэ эрхэ нүхэсэлнүүдэй хажуугаар үшөө юун шухалаб гэхэдэ, капитализм өөрөө доройтон уналгада бүхөөр оронхой. Энэ ушар дэлхэйн оршомдо империализмын хүсэ шадалые улам һуларуулжа, баруун оронуудай засаг баригшадые ябуулганудаа тон болгоомжотойгоор үүсхэхые баадхана. Үнгэржэ ерэхэдээ, өөһэдынь лэ һүжэрөөһэн уласхоорондын зүришэлдөөнүүдэй эсэстэ революциин шэнэ гуламтанууд бии болоно ха юм.

Тэрэшэлэн буржуазна обществын социально-экономическа болон политическэ зүришэлдөөнүүдэй хурсадаха бүринь байгша засагта эсэргүү элдэб политическэ парти болон хүдэлөөнүүд бии болодог гээшэ. Эдэ хүдэлөөнүүдтэ олон ондоо үзэл бодолтой түлөөлэгшэд ородог байха юм. Тиибэшье мүнөө, хүн түрэлтэнэй үмэнэ дэлхэйн ядерна һандаралай аюулай тохёолдуулагдаад байхада, тэдэнэй һанамжа бодолнууд гол түлэбөөрөө адлирхуу болонхой. Дайнда, ракетэнүүдтэ эсэргүү элдэб эсын хүдэлөөнүүд капиталис оронуудай политическэ ажабайдалда үргэнөөр дэлгэржэ, буу зэбсэгүүдые эбдүүсэн үйлэдбэрилгэдэ горитой һаад ушаруулна.

Харин совет хүнүүдэй һанамжын ёһоор, «эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ амжалта түйлаха гол нүхэсэл хадаа социалис общество нарижуулан һайжаруулха зорилгонуудые шиидхэлгэ болоно,— гэжэ М. С. Горбачев тэмдэглээ. — Манай арадай ажахын байдал, эрдэм болон техникын хүгжэлтэ, экономикын шанарые шэнэдхэн хубилгалга. Совет ороной оюун сэдьхэлэй, ухаан бодолой, ёһо заншалай арга шадалые ехэдхэхэ гэээшэ юумые тодорхойлон шиидхэхэ гол зүйлнүүд болоно. Эсэсэй эсэстэ, бидэнэй хүн бүхэнэй хэдэг ажалнайл гол шухала зүйл гэээшэ. Тобшоор хэлэхэдэ, һайн шанартай, хүсэтэй экономико эб найрамдалайшье политикада амжалта олгоно бшуу».

Манай үе сагай түүхын ябасаар тодрхойлогдожо, эб найрамдалай ба дэбжэлтын хүсэнүүд таһалгаряагүйгөөр нэмэнэ. Партиин Программын шэнэ найруулга соо энээн тушаа иигэжэ хэлэгдэнхэй: «Эдэ хүсэнүүдэй саг үргэлжэ ургажа, хоорондоо харилсажа байха гэээшэ амгалан тайбан, эрхэ сүлөөтэ, зол жаргалта ажабайдал тухай арадуудай этигэл найдабариин бодото дээрээ бэелүүлэгдэхэ байһанайнь бата нүхэсэл мүн».

«Мүнөө үеын, мүн ерээдүйдэшье ажаһууха хүнүүдэй ами наһанай аша түһэдэ эб найрамдалые аршалан хамгаалха ба бэхижүүлхэһээ, эзэрхэг түримхэй, милитаризмын хүсэнүүдэй амыень татажа зогсоохоһоо ондоо хүндэ ехэтэй, харюусалгатай үүргэ байхагүй. Дайгүй, буу зэбсэггүй дэлхэй—социализмын арюун нангин зорилго мүн».

(Советскэ Союзай Коммунис партиин Программаһаа).

БАТА НЭГЭДЭЛТЭЙ БАЙЖ...

Дүшэн нэгэн жэлэй саада тээ түйлагдаһан Агуу Илалта совет арадай, совет хүн бүхэнэй зүрхэ сэдьхэлдэ хэтын мүнхэдөө һүр жабхалантайгаар һанагдаха. Хүшэр хүндэ байлдаануудай, уйдхар гашуудалнуудай, баатаршалгануудай хэмжээлэшэгүй үнэ сэнтэй Илалта...

Эрхүүгэй областиин Нүхэдэй районһоо 1937 ондо Улаан Армида алба хэхэеэ мордоо һэм. Эхэ оронойнгоо зүүн хилэ сахижа байхадаа Монголой Арадай Республикада добтолһон япон сэрэгүүдтэй 1938 ондо Хасан нуур шадар, хойто жэлынь Халхын Голдо болоһон байлдаануудта хабаадалсааб. Артиллеридэ алба хэдэг һэм. Япониие һамна сохижо, аха дүү монгол арадай газар дайдаһаа тэдэниие намнаа бэлэйбди.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу дайнда хабаадалсааб. 1941 оной үбэл манай часть ниислэл хото — Москвагай түлөө тулалдаанда ороо һэн. Дайшалхы олон нүхэдөө гээһэн, өөрөө хэдэн дахин шархатаһан, нэгэнтэ бэшэ үхэлэйшье урдаһаа сэхэ хараһан байхаб. Дайнай гал дүлэ... нуудаар гэшхэлэн, Поль... хото Варшава хүрөө... Эгээл эндэ, Варшава хо... лөө байлдаанда снаряд... дэрхэй баруун гартам... дажа, тохоногоймни яһ... салжархёо бэлэй. Вр... инвалид гэһэн саарһ... барюулжа, 1944 ондо д... бусаа һэм.

Дүшэн нэгэн жэлэй ту... амгалан тайбан ажаһуу... Энэ үе соо бидэ, дайнай... ранууд, үри хүүгэдээ ту... рэнь гаргажа, хүн бол... аша гушанараа хаража... саабди. Теэд дэлхэй дээр... хаа хаанагүй амгалан б... бшуу. Американ импери... нар бүхы хүн түрэлтэнд... на дайгаар занана. Сове... най хэзээдэшье һэргэл... хо байжа, ухаалтэ дайнд... гүү тэмсэл ябуулна. Ком... партиин XXVII съездын... хэбэринүүд, манай парт... лон правительствын эб... рамдалта үүсхэлнүүд, а... аюулай урдаһаа эмхи... бата нэгэдэлтэйгээр жо... мнай уряална.

С. ЛЕНС...
дайнай вете...

ЭРИД ТЭМСЭЛДЭ УРЯАЛНА

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXVII съезд энхэ тайбан байдалай социализмтай таһаршагүй холбоотой байһаниие бүхы дэлхэйн хүн түрэлтэндэ үшөө дахин тодо хурсаар харуулаа. Түүхэтэ үүргэеэ дүүргэн, социалис оронууд дэлхэйн арадуудай аюулгүй байдалай, эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй түрүү зэргэдэ жагсадаг юм.

Съезд дээрэ ороной гадаадын политикын талаар абтаһан шиидхэбэринүүдые совет арад, эб найрамдалай тала баримталдаг бүхы хүн түрэлтэн һайшаажа, халуунаар дэмжэжэ байнхай.

Оронойнгоо экономическа болон бэеэ хамгаалха хүсэ шадалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ бүхы совет арадтай хамта Буряадай АССР-эй ажалшадшье хубитаяа оруулалсана гэээшэ. Орон соомнай үнгэргэгдэдэг ядерна дайнда эсэргүү, арадуудай энхэ тайбан, аюулгүй байдалай түлөө олон түмэнэй хабаадалгатай ябуулгануудта республикымнай ажалшад эдэбхитэйгээр хабаадана.

Агуу Илалтын 40 жэлэй ойе тэмдэглэһэн үнгэрэгшэ жэлдэ ядерна дайнай аюулые зайсуулхын түлөө ябуулгануудай һара үнгэргэгдөө һэн. Тэрэнэй үедэ республикымнай хотонуудта, тосхон һууринуудта митингнүүд боложо, буу зэбсэг үрдилдэн бүтээлгые болюулха, эб найрамдал бэхижүүлхэ тухай тогтоолнууд баталагдан абтаһан байгаа. Улаан-Үдэ хотодо үнгэрһэн митингнүүдтэ хабаадахадаа ажалша коллективүүдэй гэшүүд, дайнай болон ажалай ветерануудь студентнэр, һурагшад «Дайн бидэндэ хэрэггүй! Бата эб найрамдал бидэндэ хэрэгтэй!», «Түүхын һургаалнуудые бу мартая! һанажа ябахын тула бидэ ажаһуунабди, ажаһуухын тула һанажа ябанабди!», «Ядерна буу зэбсэгые үгы хэхэ!» гэһэн транспарантнууд, лозунгнуудые гартаа барижа ябаа һэн. Локомотив-вагон заһабарилгын заводой инструментальна цехтэ болоһон митингдэ үгэ хэлэһэн дайнай ветеран, дайшалхы дүрбэн орденүүдай кавалер А. З. Шишков, Эб найрамдалай совет жасын эдэбхитэн, «Эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэдэ» гэһэн медальда хүртэһэн В. М. Дегтярев гэгшэд Рейганэй захиргаанай булимтархы политикые эрид буруушааһанаа мэдүүлээ бэлэй. Май һарын туршада үнгэрһэн, дайнда эсэргүү 800 гаран ябуулганудта бүхыдөө 271 мянган хүн хабаадаһан байна.

Дурасхаалай, эб найрамдалай вахтануудта ажалшад жагсажа, эдэ үдэрнүүдтэ олоһон мүнгэеэ Эб найрамдалай совет жасада оруулаа. Жэшээнь, апрелиин 28-да Хориин районой 12 мянган ажалшад дурасхаалай вахтада хүдэлхэеэ гараа һэн. Энэ үдэртэ 60 гаран агрегадууд 1,5 мянган гектар газарта орооһото ургамалнуудые тариһан байна. Хүрбын леспромхозой хүдэлмэришэд 1384 кубометр модо бэлэдхээ. Мүн районой түбтэ ажаһуудаг залуушуул спортивна комплексын барилгые дүүргээ. Майн 4-нэй үдэр 20 мянган хяагтынхид дурасхаалай вахтада жагсажа, хүдэлжэ олоһон 29 мянган түхэригөө Эб найрамдалай совет жасада оруулһан байна. Тус вахтада жагсаһан Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэд түсэбөө үлүүлэн, 50 мянган түхэригэй нэмэлтэ продукци бүтээгээ.

Үнгэрэгшэ жэлэй август һарада ядерна буу зэбсэг хорихын ба атомна бомбодолгодо орожо хохидоһон япон хотонуудта ажаһуугшадтай һаналаа нэгэдэлгын түлөө ябуулганудай недели үнгэрөө. Авиазаводой, локомотив-вагон заһабарилгын заводой, гадар трикотаж хубсаһанай фабрикын, түргэн туһаламжын больницын болон бусадшье коллективүүдтэ үнгэрһэн митингнүүдэй үедэ ядерна буу зэбсэг бүри ехээр нөөсэлжэ байһан американ империалистнуудай ябуулгануудые эрид буруушаажа, ядерна тэһэлэлгэнүүдые болюулха гэһэн Совет правительствын нэгэ талын шиидхэбэриие һайшаажа байһанаа ажалшад мэдүүлээ. Иимэ хэдэн митингнүүдтэ япон аяншалагшад хабаадалсаба.

1985 оной сентябриин нэгэндэ республикын бүхы һургуулинуудта, техническэ мэргэжэлэй училищинуудта эб найрамдалай урогууд үнгэрөө.

Мүн үнгэрэгшэ жэлэй октябрь соо буу зэбсэг хуряахын түлөө ябуулганудай недели соносхогдоо һэн. Ядерна болон юрын буу зэбсэгүүдые хороохо, ядерна дайнай аюулые сараха гэһэн хандалгатай бэшэгүүдые ООН-ой Генеральна Ассамблейн 40-дахи сессидэ республикымнай ажалшад олоороо эльгээһэн юм.

Республика дотор үнгэрһэн, дайнда эсэргүү ябуулгануудта 1985 оной туршада бүхыдөө 700 мянга гаран хүнүүд хабаадаа. Тиихэдэ Эб найрамдалай совет жасада 1 миллион 325 мянган түхэриг оруулагдаа, харин бүхыдөө арбан нэгэдэхи табан жэлэй туршада республикымнай ажалшад 5 миллион 245 мянган түхэриг энэ жасада оруулһан байна. Партиин ветеран У. О. Болдонова, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу дайнда хабаадагшад П. А. Горюнов, Ф. А. Мокров, СССР-эй Гүрэнэй шангай лауреат, хонишон Д. Д. Будаева, пенсионер В. Е. Антонов, мүн бусадшье Эб найрамдалай совет жасада бага бэшэ мүнгэ дамжуулаа. Северобайкальск хотодо «ЗИЛ-130» түхэлэй автосамосвалаар 1984 оной майн 1-һээ эрхим шофёрнууд ээлжээлэн рейсдэ гаража, хүдэлжэ олоһон мүнгэеэ Эб найрамдалай жасада оруулдаг юм. Иигэжэ Буряадай ажалшад дэлхэй дээрэ амгалан байдал хамгаалхын түлөө тэмсэлдэ хубитаяа оруулалсана гэээшэ.

1986 он—Уласхоорондын эб найрамдалай жэл болоно. Эб найрамдал хамгаалгын Буряадай республиканска комитет эб найрамдалай тала баригшадай ядерна дайнай аюулда эсэргүү ажал ябуулгые улам эдэбхижүүлхээр харааланхай. Партиин XXVII съездын материалнуудые гүнзэгыгөөр, али бүхы талаһаань олон түмэндэ тайлбарилан ойлгуулжа, эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөндэ бүри олон зониие хабаадуулхые, империалистнуудай эзэрхэг түримхэй политикые буруушааһан ябуулгануудые үнгэргэжэ, Эб найрамдалай Совет программые бэелүүлхын түлөө тэмсэлые бүри эршэмтэйгээр ябуулхые бидэ уряалнабди.

Майн 8-һаа майн 15 болотор үнгэрһэн, дайнда эсэргүү, Европодо аюулгүй байдалай болон харилсаа холбооной түлөө ябуулганудай недели Буряад оронноймнай эб найрамдалай тала баригшадай энхэ амгалан байдалай түлөө эрид зоримгойгоор тэмсэхээр шиидэнги байһаниие гэршэлээ.

Г. САНЖИЕВ,
түүхын эрдэмэй доктор,
Эб найрамдал хамгаалгын Буряадай республиканска комитедэй түрүүлэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын Советскэ районой ажалшад дайнда эсэргүү жагсаалай үедэ.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

ГЕРОЙНУУДАЙ ТҮЛӨӨ

Май һарын эхээр Улаан-Үдын прибор бүтээлгын нэгэдэлэй комсомол-залуушуулай 14 коллективэй наряд-даабаринууд дээрэ «Дурасхаалай вахта» гэһэн улаан тэмдэгүүд бии болобо. Нэгэдэлэй комсомолшууд май һарын түрүүшын долоон хоног соо дурасхаалай вахтануудые, үнгэргэдэг һайхан заншалтай боложо, өөһэдынгөө комсомол-залуушуулай бригадануудай бүридэлдэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу дайнай фронтнуудта баатарай үхэлөөр унаһан геройнуудые оруулдаг болонхой. Хабсаралгын цехэй Т. Анохинагай, Л. Кайдаловагай, Н. Романовагай, К. Дондуковагай, Л. Курдюковагай бригаданууд майн 5-һаа 8 болотор Советскэ Союзай Геройнууд В. Б. Борсоевой, Н. Я. Клыпинэй, О. А. Денисовэй, Г. А. Гармаевай, Д. Т. Левченкын, Алдар Солын бүхы шатын орденто Б. М. Дамчеевэй түлөө хүдэлжэ гараа. Хабсаралгын нүгөөдэ цехэй комсомол-залуушуулай 6 бригада мүн лэ геройнуудые бүридэлдөө абаа. Шудхалгын цехэй Буряадай комсомолой шангай лауреат Т. Д. Кузнецовагай бригадынхид Советскэ Союзай Герой П. И. Банновые коллективтээ оруулаа. А. Степановай бригадын токарьнууд баатарай үхэлөөр унаһан хилэ сахигша Н. Петровой түлөө вахтын үедэ хүдэлөө.

Дурасхаалай вахтада жагсагшадай бүхы улаан тэмдэгтэй наряд-даабаринуудынь бухгалтеридэ эльгээгдээд, сэрэгшэдэй нэрэ дээрэ бэшүүлһэн мүнгэниинь Эб найрамдалай совет жасада дамжуулагдаа.

Т. ЧИКОВИНСКАЯ.

ХУБИТАЯА ОРУУЛНАБДИ

Совет арад, тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд добтолон ороһон фашис Германиие һамна бута сохижо, Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөө хамгаалһан, Европын арадуудые фашис дарлалтаһаа сүлөөлһэн юм. Дүшэн нэгэн жэлэй саана түйлагдаһан илалта бүхы дэлхэйн — түүхэтэ удха шанартай үйлэ хэрэг болоо һэн. Октябриин хубисхалай эхи табиһан революционно хубилалтануудай эршэ хүсэтэ хүгжэлтые тогтоохо аргагүй байһаниие Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу дайн үшөө дахин гэршэлээ.

Дайнай аюул, зоболон тухай үнэн сэхээр залуу үетэндэ хөөрэжэ үгэхэ, Эхэ орондоо дуратайгаар, тэрэнээ хамгаалхаар ходоодоо бэлэн байха залуушуулые хүмүүжүүлхэ харюусалгатай хүдэлмэри дайнай ветерануудай соведүүд ябуулна гэээшэ. Тус соведүүд ажал ябуулгаяа комсомолой организацинуудтай, сэрэгэй комиссариадуудтай нягта холбоотойгоор эмхидхэнэ.

Дайнай ветерануудай соведэй шиидхэхэ асуудалнууд олон юм. Нэн түрүүн, дайнай инвалидуудта, дайнда унагшадай гэр бүлынхидтэ саг үргэлжын анхарал, туһаламжа үзүүлхэ, дайнда унаһан сэрэгшэдэй нангин дурасхаалые мүнхэлхэ уялгаяа дүүргэхэ ёһотойбди. Энээнһээ гадна сэрэгэй-патриотическа хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие эмхидхэхэдэнь, юрэнхы эрдэмэй һургуулинуудта, техническэ мэргэжэлэй училищинууд болон техникумүүдтэ туһалха, революционно ба дайшалхы алдар солын газарнуудаар аяншалгануудые эмхидхэхэ, шэн зоригой хэшээлнүүдые мүн «Хэншье, юуншье мартагдаагүй» гэһэн уряа доро үнгэргэгдэдэг бусад хэмжээ ябуулгануудые бэлдэхэ хэрэгтэ дайнай ветеранууд хубитаяа оруулалсана. Жэшээнь, 83-дахи гвардейскэ стрелково дивизиин ветерануудай Соведэй Улаан-Үдын бүлэг (хүтэлбэрилэгшэнь А. В. Булгатов) нэгэдэхи интернат-һургуулида (директорынь Т. Б. Санжиев) революционно, дайшалхы болон ажалай алдар солын музей байгуулаа. Энэ бүлэгэй хүтэлбэри доро һурагшад 83-дахи гвардейскэ стрелково дивизиин дайшалхы зам тухай материалнуудые суглуулдаг юм. 2-дохи гвардейскэ морин сэрэгэй корпусой ветерануудай соведэй бүлэг (хүтэлбэрилэгшэнь С. Б. Хандажапов) 52-дохи һургуулида дайшалхы алдар солын булан эмхидхээ, 26-дахи гвардейскэ стрелково дивизиин ветерануудай соведэй бүлэг—14-дэхи һургуулида, мүн 82-дохи гвардейскэ стрелково дивизиин ветеранууд — лесотехникумдэ иимэ музейнүүдые байгуулаа.

Үндэр наһатай болоошье һаа, республикадамнай ажаһуудаг дайнай ветерануудай хахадынь арадай ажахыда хүдэлһэн зандаа. Тэдэнэр залуушуултай уулзадаг, ажалша коллективүүдтэ, сэрэгэй частьнуудта саг үргэлжэ ошодог юм. СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалда хүдэлдэг дайнай ветерануудай эдэбхитэй ажалые тэмдэглэлтэй. Жэшээнь, М. П. Хомонов залуушуулай урда 20 гаран элидхэл хэһэн, С. А. Максанов «Сибирь Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу дайнда» гэһэн Бүхэсоюзна конференциин хүдэлмэридэ хабаадажа, «Буряадай эрдэм болон соёл болбосорол дайнай жэлнүүдэй үедэ» гэжэ элидхэл хэһэн байна. Г. Н. Заятуев, С. Б. Будаев, А. И. Уланов, А. П. Алексеев, мүн бусад ветеранууд залуу үетэниие сэрэгэй-патриотическа талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ бага бэшэ хубитаяа оруулалсана. Н. В. Федоровой, М. М. Черныхэй, В. С. Даниловай, Советскэ Союзай Герой Г. Н. Москалевой, И. М. Тумановай дайн тухай хөөрэхэдэнь, Совет Армида мүнөө алба хэгшэд ходоодоо халуун анхаралтайгаар шагнадаг. Ф. Т. Будажабэ, Ф. Л. Яжинов, Улаан-Үдын Октябрьска районой ветерануудай соведэй түрүүлэгшэ Ч-Д. Б. Будаев, С. М. Дугаров, А. Р. Болотов, Ф. А. Абагаев, М. Е. Тугутов, С. Б. Хандажапов, Н. М. Зоткин дайнай үеын баатарлиг үйлэ хэрэгүүд, совет хүнүүдэй шэн зориг тухай залуу үетэндэ хөөрэдэг байна.

КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ хубитаяа оруулалсаха, сэрэгэй-патриотическа талаар залуушуулые хүмүүжүүлхэ, тэдэниие сэрэгэй албанда бэлдэхэ хэрэгые һайжаруулха гэһэн зорилгонууд ветерануудай урда мүнөө табигданхай. Республикын бүхы һургуулинууд, техническэ мэргэжэлэй училищинуудые шефтээ абаха, партиин XXVII съезддэ, Агуу Октябриин 70 жэлэй ойдо зорюулагдаһан революционно дайшалхы болон ажалай алдар солын газарнуудаар Бүхэсоюзна аяншалгада эдэбхитэйгээр хабаадаха зорилготойбди.

Манай парти болон правительство дайнай ветерануудые, дайнда унагшадай гэр бүлынхидые саг үргэлжын анхаралаар хүреэлдэг юм. һүүлэй хэдэн жэлэй туршада тэдэнэй һуудал байдалай талаар, гэр байрын, пенсионно, транспортна, медицинын талаар хангалгые һайжаруулха гэһэн тогтоолнууд абтанхай. Иимэ хэшээл анхаралай түлөө түрэл парти болон правительстводаа баяр баясхалан хүргэжэ, тодорхой ажал хэрэгүүдээрээ харюусанабди.

В. САХЬЯНОВ,
дайнай ветерануудай республиканска соведэй түрүүлэгшэ.

ҺЭРИМЖЭЕЭ АЛДАХАГҮЙ...

Интернациональна үүргэеэ дүүргэдэг, хэмжээгээрээ олон бэшэ совет сэрэгүүдэй бүридэлдэ орожо, Афганистанда алба хэһэн үемни эрхэтэн ёһоной мэдэрэл намда хүмүүжүүлһэн ёһотойл һургуули боложо үгөө.

Албанда мордохынгоо урда тээ Улаан-Үдын түмэр замай техникум дүүргээд, вагонно деподо ойро зуура хүдэлһэн байгааб. Холын энэ орондо хёмороотой гэжэ дуулаһан лэ байгаа бэзэб даа. Теэд тэрэ намда хамаатай бэшэ гэһэншүүгээр һанадаг бэлэйб.

Энэ бодолни эндүүтэй байшоо. Холын гэжэ һанадаг байһан оромни, сэрэгэй албанда ошоод байхадамни, үнэндөө, холошье бэшэ, харин хуби заяаниинь бидэнэр бүхэнэй сэдьхэлдэ бүришье дүтэ байба. Ажалша зоной һанал бодолнууд хаанашье һаа, адлирхуу байдаг юм байна гэжэ ойлгооб.

Я хату покинул,
Пошел воевать,
Чтоб землю в Гренаде
Крестьянам отдать.

Суута эдэ мүрнүүд соо найруулагдаһан нангин мэдэрэлтэйгээр аха дүү орондо алба хэһэн гэээшэбди. Амгалан ёһоор ажаһууха дура хүсэлыень һэшхэлгүйгөөр доромжолһон империалистнуудай һүйдхэлтэ ябуулгануудһаа хэмгүйгөөр хохидоходоол, афган арад манай оронһоо сэрэгэй туһаламжа эрээ ха юм.

Манай часть амгалан ёһоной ашаануудые үдэшэлсээр гаа. Тэндэхи харгынууд... хабшал газараар үнгэрһэн... Аргатайл һаа дүшмануу... тэндэһээмнай добтолжо... гэнүүдые гаргадаг һэн...

Түрүүшынхээ иимэ бай... ороһоноо һанагшаб. Н... ни отожо байһан душм... тай дайралдашабабди. Би... эхилхэдэнь, би ойро... юугээшье ойлгохоо бо... миин зогсожо байгаб... хойноһоом нэгэ хүнэй... гэгшээр түлхижэрхихэд... райшабаб. Тэрэмни... иимэ байдалда нэгэт... ороһон аха нүхэрни... унагаажа, наһыемни а... юм.

Дайшалхы эрхэ байда... ба хэхэ гэээшэ амар бэш... гыда ябахадаа, наранда... градус хүрэтэр халуун... ангахаш. Уһаншье... Одоол худаг гээд ошо... шулуу шохойгоор ... шэнхэй байха. Нүхэдөөрөө... лшынгээ балга уһаар ... ябадаг бэлэйбди.

Мүнөөшье газетэнүүд... шахадам, Афганистанда... хэлтэ ябуулганууд ... Юрэдөө, империалист... байгаа сагта һэримжэеэ... гүй, буунуудаа бэлэн б... эб найрамдалые сахи... тайбди.

М. БИМБА...
уран һайханай зүйлнүү...
болон гарай бэлэгүү...
заводой филигран...

ҺАЙХАН ЗАНШАЛ

Байгша оной март һарада манай районой түрүү ...шад-гурба мянгатаниие Кабанскын соёлой байшанда ...жа, ехэтэ хүндэлөө һэн.

Нилээдшье ехэ баяр болоо. Районой хүтэлбэри... манда шагнал, бэлэгүүдые барюулаа, амаршалаа, ... һайханай бүлгэмэйхид дуу, хатараа зорюулаа. Тиих... бултандамнай адли юумэнүүдые үгөө бэшэ, харин ... уулзалга эмхидхэһэн соёлой хүдэлмэрилэгшэд урид ... гаарнай ябажа, бидэнтэй, суг хүдэлдэг нүхэдөөрнай, ... тэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдэжэ, дура хүсэлыемнай ... рүүлһэн байгаа. Жэшээнь, Евгения Петровна Перев...ковада сэсэг һуулгаха горшоогуудые бэлэглэбэ.

Намайе бүришье уяруулаа. Сэрэгэй албанһаа бус... байһан хүбүүндэм гэжэ зорюулаад, дипломат барюу... Мүн Кабанскын шубуунай фабрикын Н. Р. Агафонов... сэрэгэй училищи дүүргэһэн хүбүүнһээнь, энэ уулзал... тусгаар дашарамдуулан, ерэһэн амаршалгын телеграм... уншаа. Хэды һайхан байгаа гэээшэб!

Эсэгэ оронойнгоо амгалан тайбан байдалые сахижа ... һан хүбүүдые хүмүүжүүлһыемнай мартаагүйдэнь б... лаад, бүри шударгыгаар хүдэлхэ дурамнай хүрэн...

А. ХРИСТИНА,
Кабанскын районой
Хандалын совхозой һаалишан.

ЭДИРШҮҮЛ—ЭБ НАЙРАМДАЛДА

Дайнда эсэргүү, Европодо аюулгүй байдал болон харилсаа холбоо бэхижүүлхын түлөө ябуулгануудай, байгша жэлэй майн 8-һаа 15 болотор үнгэрһэн неделидэ манай һургуулиин коллектив эдэбхитэйгээр хабаадаа. Наймадахи классай һурагшад эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэжэ байһан арадуудтай һаналаа нэгэдэлгын митинг үнгэргөө. һургуулидамнай һаналаа нэгэдэлгын ярмагууд гурба дахин эмхидхэгдэжэ, үхибүүдэй өөһэдөө бүтээһэн гар бэлэгүүдые ехэшүүл һайшааһан, дуратайгаар худалдажа абаһан байна. Тиигэжэ һурагшаднай Эб найрамдалай жасада 190 түхэриг дамжуулаа. Энээнһээ гадна 12 тонно түмэрэй хаядаһа суглуулжа тушаагаад, тэрэ мүнгэеэ XII табан жэлэй жасада оруулаабди. Класс бүхэндэ дайнай ветерануудтай, Совет Армида алба хэжэ байгаа сэрэгшэдтэй уулзалганууд болоо.

Неделиин үедэ политическэ плакадай, зурагай, политическэ дуунай конкурснууд үнгэрөө. Эб найрамдал, арадуудай хани барисаа, жаргалта эдир наһа түүрээһэн, дай һүжэрөөгшэдые эрид буруушааһан, хурсаар наадалһан үхибүүдэй зурагуудые суглуулжа, выставкэ эмхидхээ һэмди. 4-дэхи, 6-дахи «А» классай һурагшадай олон зурагууд һайшаалда хүртэжэ, городой выставкэдэ эльгээгдээ.

һургуулиимнай уран һайханай бүлгэмэйхид концерт бэлдэжэ, түрэлхидэйнгээ урда хатар, наада харуулһан байна. Энэ концертһээ суглуулһан мүнгэеэ мүн лэ Эб найрамдалай жасада оруулаа. Майн 8-да манай шефүүд болохо Улаан-Үдын канализацинно ажахын коллективтэй һурагшаднай уулзажа, дайнай ветерануудые халуунаар амаршалаа, бэлэгүүдые баряа һэн. Майн 8-най, 9-нэй үдэрнүүдтэ һургуулимнай Дурасхаалай вахтада жагсажа, 4—6-дахи классуудай эрхим пионернууд Революциин талмай дээрэ хүндэлэлэй харуулда зогсоо юм. Агуу Илалтын һайндэртэ зорюулагдажа, Соведүүдэй талмай дээрэ болоһон митингдэ һурагшаднай хабаадалсаа.

Илалтын 40 жэлэй ойе тэмдэглэһэн үнгэрэгшэ жэлдэ һургуулимнай микрорайондо ажаһуудаг дайнай ветерануудай картотекэ бүридхэгдөө бэлэй. Энээнһээ гадна һурагшаднай дайнда унагшадай намтарай хуудаһануудые элирүүлжэ, хаана, ямар газарта дайлалдаһыень, унаһыень мэдэжэ абаха зорилготойгоор бэдэрэлгэ хэнэ. Түүхын кабинедэй дэргэдэ байгуулагдаһан дайшалхы болон ажалай алдар солын буланда дайнай ветеранууд тухай, дайнда хабаадаһан багшанар тухай үхибүүдэй суглуулһан материалнууд согсологдонхой. Класс бүхэн ветеранай дайшалхы зам тухай хөөрэһэн альбом, планшедүүдые бэлдэнэ. Дайнай ветеранууд Ф. Т. Будажабэ, 65-дахи армида алба хэһэн А. В. Меркулов, Социалис Ажалай Герой, уран зохёолшо Ц. Н. Номтоев, пионернүүдэй хүдэлөөнэй ветеран Б. И. Соколов һурагшадтай уулзаа... Дайнай үедэ ара талада ... рээлсэһэн эхэнэрнүүд М. Д. Хо...кова, П. Е. Устинова, мүн бус... габьяата ажал тухай һонирхо... материалнууд бии. Дайнай б... ажалай ветеранууд залуу үет... Эхэ орондоо дуратайгаар хү... жүүлхэ хэрэгтэ горитой хуби... оруулалсана. Жэшээнь, ажалай... теран М. Д. Хойлокова мүн... һургуулида хүдэлнэ, 8-дахи ... хүтэлбэрилэгшэ юм. Совет Арм... кадрова офицер, дайнай ... А. А. Шмельков саг үргэлжэ һур... лидамнай ерэжэ байдаг, харин С... Санжиев үхибүүдые даамда һур...

һургуулиимнай Зоя Космодемьян...скаягай нэрэмжэтэ дружинын ... ман пионерскэ отрядууд ... геройнуудай, В. Б. Борсоевой, Ю... Гагаринай, Л. Н. Доваторай, Н. ... моновой нэрэ зэргэдэ хүртэһын ... лөө мүрысэдэг, «Минии Эхэ орон... СССР» гэһэн пионернүүдэй бүхэ...юзна экспедицидэ манай дружин... хид эдэбхитэйгээр хабаадана.

Е. ПОПОВА,
4-дэхи найман жэлэй
һургуулиин пионервожатай.

Ленинэй нэрэмжэтэ Пионернүүдэй бүхэсоюзна эмхиин мүндэлһэн үдэртэ

ЭДИР ЛЕНИНЕЦҮҮД ЖАГСАНА

…-майн 19-дэ, …дэй жабхаланта … Ленинэй нэ-…рнүүдэй бүхэ-…мүндэлһэн үдэр …ёо дохёогоор …оронойгоо, со-… урда ехэ габь-… түлөө Ленинэй … удаа шагнаг-… хэдэн зуу-…үүд, басагад … Эдэнэр хэдаа …үүд, пионер-

…октябриин 2-то …пионерскэ жаг-… ленинецүүдэй … шата эхилэ бэ-… ионно алхамаа … гэһэн уряа доро …үүд, дружина-… болон һуралса-… амжалтануудаар … съездые угтаа. … пионернүүдые … нэгэдүүлһэн … стной организа-… олонхи дру-… XXVII съезд-… Маршынгаа … ленинскэ даа-… орэтэй солотой-… ондо …

…улаһан шиидхэ-… дото ямар ажал … пионернүүд ха-… тухай пио-… болон дру-… осоото һүнгал-… дээрэ ехэ хөө-… байна. Ямар … тухайгаа нү-

хэдэйнгөө урда хүн бүхэн хөө-рэжэ, удаань отрядайнгаа, дру-жинынгаа зорилгонуудые то-дорхойлоо. Хурамхаанай, За-грайн, Кабанскын, Прибайка-лиин, Железнодорожно болон Октябрьска районуудай түрүү зэргын дружинанууд энэ та-лаар эрхим жэшээнүүдые ха-руулна. Пионернүүд ленинскэ даабаринуудые бэелүүлэн, та-бан жэлэй туршада харьяата предприятинуудтаа туһа хүр-гэхэһээ гадна пионерскэ аша туһатай хэрэгүүдые эдэбхи-тэйгээр ябуулна, бэдэрэлгын хүдэлмэри эмхидхэнэ, дайнай болон ажалай ветерануудые шефтээ абана. Съездэ бэл-дэлгын үедэ пионернүүдэй ажабайдалда хадуугдамаар үйлэ хэрэгүүд боложо, шэнэ ёһо заншалнууд мүндэлһэн байна.

Загарайн районой Элхиин дунда һургуулиин дружинын пионернүүд нютагайнгаа бага-хан гол, горхонуудые хамгаал-даг болоһон байна. Энэ үүс-хэлыень районой бусад һур-гуулинуудай байгаалиин эдир нүхэд үргэнөөр дэмжээ. Үүс-хэлшэдэй жэшээгээр Новоиль-инскын дунда һургуулиин пио-нернүүд Элхи голые хэдэн участок, болгон, отрядуудайн-гаа дунда хубаагаад, тэрэнэй һаба болон эрьенүүдые сэбэр-лэжэ, модо, һөөгүүдые һуул-гаха, «ногоон патрульнуудай» харуул эмхидхэхэ гэжэ хараа-лаа.

XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой 16 отарые шефтээ абаха тухай ленинскэ даабари Зэдын районой Петропавлов-кын дунда һургуулиин пио-нернүүдтэ үгтэһэн байгаа. Хэ-нишодой хүнгэн бэшэ ажалда һурагшад горитойхон туһа-ламжа үзүүлээ. Кабанскын рай-оной Селенгинскын 1-дэхи дунда һургуулиин эдиршүүл «КПСС-эй XXVII съездэ һай-хан 27 хэрэг» гэһэн операци соносхоһон байна. Предприя-тинуудта ажалай десантнуудые эмхидхэлгэ, тосхоноо болбо-сон түхэлтэй болголго, тиму-ровска ажал — эдэл даа тэ-дэнэй һайхан хэрэгүүд. Ок-тябрьска районой 32-дохи дун-да һургуулиинхид өөһэдынгөө микрорайондо «һайхан хэрэ-гүүдэй бюро» нээгээд, дайнай болон ажалай ветерануудта, наһажаал хүн зондо туһалдаг болонхой. Харин Хяагтын, Хэ-жэнгын, Сэлэнгын, Мухар-Шэ-бэрэй болон бусад районуу-дай пионернүүд, һурагшад түрэл ажахынгаа малшадта үбэлжэлгын үедэ бодото ту-һаламжа үзүүлээ. Һурагшад тугал, хурьга олоор харууһа-лаа, үнеэ һаагаа, малай бай-рануудые заһабарилсаа, мүн концерт наадануудые табижа, малшадай ехэ һайшаалда хүр-төө.

Эдир ленинецүүдэй ажабай-далда ахалагша пионервожа-тануд сэгнэшэгүй үүргэ дүүр-гэдэг. Мүнөө пионернүүдэй дружинануудые үхибүүдэй 327 комиссар толгойлно. Эдэнэй эдэбхиһээ пионернүүдэй олон-хи хэрэгүүд дулдыдадаг гээшэ ааб даа. Таловкын дунда һур-гуулиин Н. Петровой нэрэмжэ-тэ дружина һайхан заншалнуу-даараа суурхадаг. А. Тунгусоа 9-дэхи жэлээ тус дружиные толгойлно. В. Федоровой нэ-рэмжэтэ эдир морягуудай клубта сүлөөтэй сагаа үхибүүд һонирхолтойгоор үнгэргэдэг. Тэдэнэр «Пионер Бурятии» гэ-жэ теплоходой комсомол-за-луушуулай экипажтай дүтын холбоо байгуулханхай. Хүдэриин дунда һургуулиин һурагшад һонин хэрэг эрхилдэг ахалаг-ша пионервожата В. Д. Хосое-вада угаа дуратай юм.

Гэхэтэй хамта республикым-най пионерскэ организациин ажабайдал жэгдэ һайнаар үн-гэрнэ гэхын аргагүй. Зарим отрядуудта, дружинануудта даншье һаа, дадал болошоһон олоной хабаадалгагүй, хүүгэдэй сэдьхэл бодолдо мүр сараа үлөөдэггүй хэмжээ ябуулганууд үнгэргэгдэһөөр. Тэдэниие бэл-дэлгэдэ олонхи пионернүүд хабаадалсуулагданагүй. Даал-габарияа дүүргэдэггүйшүүлдэ шангa эрилтэ табигданагүй. Олонхи һургуулинуудта пио-нернүүдэй орондо ехэшүүл өөһэдөө бүхы юумэ хэжэ га-рана, үхибүүдэй бэеэ даагаад юумэ хэхыень найданагүй. Тобшолходо, мүнөөнэй үе са-гай эрилтэнүүд анхаралда аб-тангүй, урданайхяараал «һа-лирһан» ушарнууд али олон үзэгдэнэ.

Республикадамнай үхибүүдэй техническэ талаар зохёохы хүдэлмэри һулаар хүгжөөгдэ-нэ, эдир технигүүдэй респуб-ликанска станци, Пионернүү-дэй Сайшангуудай материаль-на үндэһэ һуури бирагүй. Си-бириин «сэнхир нюдэн» — Байгалай дэргэдэ ажаһуудаг тула байгаалиие хамгаалгын асуудалда горитой анхарал хандуулха уялгатайбди.

Бүхы хүдэлмэри пионерскэ звенодо эхилхэ ёһотой, звено-гойнгоо, отрядайнгаа хамтын ажал хэрэгһээ нэгэшье пионер таһарха ёһогүй. Энэ хадаа мүнөөнэй сагай эрилтэ болоно.

Һурагшадтай ябуулагдадаг үзэл сурталай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие нарижуулан һай-жаруулхын тула ленинскэ му-зейнүүдтэ, ажалай ба дайшал-хы алдар солын залнуудта, интернациональна хани бари-саанай клубуудта онсо анха-ралаа хандуулха шухала.

Эдир ленинецүүдэй зэргэ-нүүд олошоржол байдаг, зү-гөөр элдэб үеын пионернүү-дэй, комсомолшуудай бии бол-гоһон һайхан заншалнууд нан-гинаар сахигдадаг. Павлик Мо-розов, Зина Портнова, Лёня Голиков, Марат Казей, Валя Котик болон бусад герой-пио-нернүүдэй үндэр нэрэ зэргэ-нүүдые зүүжэ ябахын түлөө пионерскэ отряд бүхэн тэм-сэдэг байгаа, мүнөө энэ хүдэ-лөөн бүришье үргэдэнхэй. Эб найрамдалай уласхоорондын жэлдэ амгалан байдалай түлөө тэмсэлдэ пионернүүд эдэбхи-тэйгээр хабаадалсана: дайн дажарые буруушааһан открыт-къонуудта хүнүүдэй гар табил-гые суглуулна, һаналаа нэгэ-дэлгын ярмаг болон субботнигуудые эмхидхэжэ, олоһон мүнгөө Эб найрамдалай жа-сада дамжуулна, өөһэдынгөө эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэжэ байһан оронуудай үхибүүдтэй бэшэг абалсана, тэдэнэртэ ту-һа хүргэнэ.

Майн 19-дэ ЛВРЗ-гэй булад хайлуулгын цех соо «Салют, эб найрамдал» гэһэн уряа доро заншалта «Пионерскэ хай-луулга» болохо. Республикым-най пионернүүдэй хоёр һарын туршада суглуулһан түмэр тү-дэгэ баярай оршондо хайлуу-лагдахань ха юм.

Һуралсалай жэлшье һаяар дүүрэжэ, пионернүүдэй зун эхилхэнь. Пионерскэ лагерь-нуудта, ажалай болон амарал-тын лагерьнуудта, һурагшадай үйлэдбэриин бригадануудта хүбүүд, басагад олондо туһа-тай хүдэлмэри ябуулхаар зо-ригжонхой. Пионерскэ дру-жина болон отрядуудай со-водүүдэй зунай сагта ажал хэ-рэгээ хэр һайнаар эмхидхэ-һэнһээ амаралтын үдэрнүүдэй удха шанар горитойгоор дул-дыдаха жэшээтэй.

Бүхы пионернүүдые, пионер-скэ хүдэлөөнэй ветерануудые, пионернүүдэй аха нүхэдые пионернүүдэй бүхэсоюзна эм-хиин областной совет жабха-ланта һайндэрөөрнь амаршал-на. Эдэбхи үүсхэл, зоригжол, амжалта, зохёохы шунал хү-сэнэбди!

С. ЦАГАДАЕВ,
ВЛКСМ-эй обкомой секре-тарь, В. И. Ленинэй нэ-рэмжэтэ Пионернүүдэй бү-хэсоюзна эмхиин област-ной соведэй түрүүлэгшэ.

…ДЫН ПИОНЕРНҮҮД ТЭМСЭНЭ

…оной Тээгдын …улида ахалагша …аар Марина …ева үнинэй хү-… Энэ нүхэрнай … ехэ оролдо-… амараар, һураг-… рхуулан, һурал-… улгын хүдэл-… ябуулна. Урдаа …лгонуудые таби-… салай жэл соо … хэмжээ ябуул-… гааруулһан ту-…үүдэй эмхи та-… Космодемьянская-… нэтэ пионерскэ …тсэб һуралсалай …эндэ табигдадаг … Ленинэй ажал … жэшээгээр пио-… хүмүүжүүлхэ хэ-… анхарал хандуу-

… шанарые дээ-… зорилготойгоор …ндэ нэгэ дахин …алта үнгэргэдэг … тоо бодолгоор, …эр ба биоло-…ада үнгэргэгдөө. … эзэлэгшэдынь …һон олимпиада-… хабаадалсаа. Мүн … талаар социалис …рядуудай дунда эмхидхэдэг байһаниинь һо-нирхомоор. Илагшадта вым-пел барюулагдадаг юм. До-лоон хоног соо нэгэ дахин уласхоорондын байдал ту-хай ба КПСС-эй XXVII съездын материалнуудаар хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэ-дэг байхадаа муу бэшэл даа.

Хабарай амаралтын үедэ пионернүүд В. И. Ленинэй ябаһан газарнуудаар, Шу-шенское, Новосибирск, Эрхүү хотонуудаар аяншалжа ерэ-һэн, тэндэ ошоһон нүхэдынь үзэһэн, хараһан тухайгаа нү-хэдтөө хөөрэжэ, агуу баг-шынгаа намтарай жэшээгээр ажаһуухые, һурахые уряа-лаа.

Советскэ Союзай Герой Дарма Жанаевай дурасхаал-да зорюулагдан, боксоор бо-лоһон тулалдаанда хабаада-жа, һурагшад С. Будаев, В. Цыренов гэгшэд чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө бшуу.

Уран һайханай хүдэлмэри муу бэшээр ябуулагдаһан байна. Эндэшье пионернүү-дэй эмхиин үүргэ ехэ гээшэ.

Илангаяа совхозой ажал-да эдирщүүлэй дуратай-гаар хабаададаг байһаниинь һайшаагдамаар. Юуб гэхэдэ, четверг бүхэндэ пионернүүд малшадта ошожо, малай тэ-жээл зөөлсэдэг, шэбхэ ща-бааһанһаа малай байрые сэ-бэрлэлсэдэг байна. Гадна улаан булангые шэмэглэхэ, ханын һонин гаргадаг, мал-шадта концерт харуулдаг юм.

Урдынхидаал адли, ерэхэ нажартаа үхибүүд хониной нооһо хайшалалсаха, нии-тын малай тэжээлэй бэлэд-хэлдэ хабаадалсаха түсэб-тэй. Мүн баһа ажалай ба амаралтын лагерь эмхидхэг-дэжэ, хурьга харууһалха хэрэгтэ олон пионер хабаа-даха юм.

Һургуулиингаа туршалгын участогта нёдондо үхибүүд овоще ехээр ургуулһан габь-ялатай. Бүхы дээрээ 1199 тү-хэригэй огородой эдеэ ху-далдаһан байна.

Түмэрэй хаядаһа суглуул-гаар тусхай долоон хоног Тээгдэдэ соносхогдоо һэн. Тиигэжэ пионернүүд, һураг-шад 2,5 тонно түмэр түдэ-гэ суглуулжа тушаагаа.

Дайнай ба ажалай ветера-нууд дружинын гү, али от-рядай сборнуудта ходо уриг-дана. Жэшээнь, дайнай ба ажалай ветеранууд Д. Б. Ракшаев, М. С. Чебунин, Ц. Г. Шагжиев, Б. Э. Дагба-ев, С. Дубейко, Б. Ж. Жам-балов ба бусад нүхэд пио-нернүүдтэ һонирхолтой зүйл-нүүдые хөөрэжэ, тэдэнэй пат-риотическа хүмүүжэлдэ го-ритой нүлөө үзүүлээ. Тии-мэһээ дайнда наһа бараһан фронтовигуудай бүлэнүүдые пионернүүд шефтээ абанхай байна бшуу.

Хизаар ороноо шэнжэл-гын хүдэлмэри ябуулхадаа, пионернүүд фронтовик бү-хэнтэй хөөрэлдэжэ, горитой материал суглуулаа. Тиихэ-дээ тэдэнэйнгээ документ-нүүдые нарщаар шэнжэлжэ, хэн ямар орденоор, меда-ляар шагнагдаһан байгааб гэжэ элирүүлээ. Тэдэ бэшэ-жэ абаһан юумэнүүдынь һур-гуулиин музейдэ табигдан-хай.

Тээгдын эдиршүүл иигэжэ нютагайнгаа түүхэ шэнжэлхэ-дээ, малшадта, ажахыдаа ту-һалхадаа, түмэр түдэгэ суг-луулхадаа, һайнаар һураха гэжэ оролдоходоо, эб най-рамдалай түлөө тэмсэжэ бай-һанаа ойлгоно.

И. НАНЗАТОВ,
Буряадай АССР-эй габьяата багша, Октябриин Революциин ордента.

УЛААН ГААЛСТУГ— НАҺАНАЙНЬ ШЭМЭГ

1973 онһоо хойшо Тарбагатайн районой Доодо-Саянтын дунда һургуулиин Ю. А. Гагаринай нэрэмжэтэ пионернүүдэй дружина ТҮРҮҮ ЗЭРГЫН гэһэн нэрэ зэргэеэ жэлһээ жэлдэ ба-тадхажа ябана. Энэ хадаа ахалагша пионервожата Альбина Павловна Антакшиновагай хэшээл оролдолгын үрэ дүн гэжэ заатагүй хэлэхэ ёһотойбди. Бүхы наһаараа үхибүүдтэй хүдэл-һэн энэ хүн гайхалтай бэрхэ эмхидхэлшэ, хүмүүжүүлэгшэ байна бшуу.

РСФСР-эй арадай гэгээрэлэй отличник А. П. Антакшинова дуратай ажал тухайгаа иигэжэ хөөрэнэ:

— Түүхын багшын мэргэжэлтэй хүн аад, яахадаа бүхы на-һаараа пионернүүдтэй хүдэлһэн хүмта гэжэ зарим хүнүүд намайе гайхадаг. Энээндэ юун гэжэ харюусалтайб! Гол мэр-гэжэлдээ урбаагүйб — һургуулидаа түүхын хэшээлнүүдые ябуулһаар хүм. Зүгөөр пионернүүдтэй, арбаад наһанай һо-нюуша һүбэлгэн хүүгэдтэй хүдэлхэдэ, ямар һонин бэ даа! Хо-рёод жэл соо пионервожатаар хүдэлнэб — нэгэтэшье халаг-лаагүйб. Үхибүүдые ши хүмүүжүүлнэш, тэдэшни — шамайе. Имэл жама ёһо байха. Үхибүүдэй ажабайдал — минии ажа-байдал. Тэдэнэй һайндэр — минии һайндэр. Мүноо жэлэйнгээ һайндэрые үхибүүдтэеэ суг түрүү зэргэдэ угтажа байнаб.

Мүноо жэлдэ Доодо-Саянтын пионернүүд Эхэ оронойнгоо ехэ зорилгонуудһаа, КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэри-нүүдһээ хажуу тээ үлэнгүй, ниитэдэ туһатай ажал хэнэ. Жэ-шээнь, «Түмэрэй хаядаһан промышленностиин хилээмэн!» гэһэн уряа доро манай орон дотор пионернүүдэй дунда дэлгэрһэн хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байна. Хэн мэдэбэ, хэдэн жэлэй үнгэрхэдэ, «Доодо-Саянтын пионер-нүүдэй суглуулһан түмэроор бүтээгдээ» гэһэн бэшэгтэй ком-байнууд таряа хуряажа ябаха аалам...

Б. ДОРЖИЕВА.
Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

Мүнөөдэр—Музейнүүдэй уласхоорондын үдэр

ҺОЛОНГЫН ҮНГӨӨР...

МАНАЙ РЕСПУБЛИКАДА «Бурятгеология» гэжэ үй-лэдбэрэй нэгэдэл 1957 ондо эмхидхэгдэһэн байна. Үнгэр-һэн үе соо тус нэгэдэлэй гео-логууд Буряад ороной газар нютагуудай олон тоото нөөсэ хэбтэшэһэн баялигуудые эли-рүүлжэ, СССР-эй Гүрэнэй түсэб-хэй комитедтэ элидхээ. Бидэ һаяхан Ажалай Улаан Тугай ордентэ нэгэдэлэй музейдэ ороно, тэрэнэй директор В. И. Шубинтай уулзабабди. Василий Иванович өөрөө геологиин инженер мэргэжэлтэй. Буряад ороной олохон нютагуудаар хүдэлһэн [illegible]

— Манай музей [illegible] суглуулан [illegible] Буряад АССР-эй дэбисхэр дээрэ олдоһон ашагта мал-тамалнуудтай [illegible] гэжэ Василий Иванович тайл-барилна.— Тиихэдэ геологиин [illegible] удха шанартай [illegible]

Геологиин музейн хоёр за-лай нэгэндэ ашагта малтамал-нуудай, хоёрдохидо нютагуу-дай (региональна) геологиин таһагууд [illegible] Жэшээлхэдэ, ашагта малтамал-нуудай таһагта манай респуб-ликын газар дайдын [illegible] хара болон үнгэтэ, мүн хомо-рой металлнууд, асбестын, плавиково шпадай, графидай, химиин түүхэй эдүүдэй, мине-ральна [illegible]

[illegible]

— Түүхэ нютагай геологии [illegible]

— Мүнөө үедэ музейдэмнай минералнуудай, хадын поро-донуудай болон ашагта мал-тамалнуудай хамтадхаа 6000 гаран баримта-хэрэгүүд, 73 000 шлифүүд (0,02 мм. хэмжээтэй гэр, микроскоп доро харадаг [illegible]) [illegible] 4300 фо-тонегативүүд байгаа [illegible] гэжэ нүхэр В. И. Шубин хөөрэнэ. [illegible] 470 [illegible] 400-гаад хүби-[illegible] республикын [illegible] выставкэнүүдые [illegible]

[illegible] Бухарест (1982 он), Улаан-Баатар (1983 он), Баруун Бер-лин (1983 он), Саппоро (1985 он) гэхэ мэтэ дэлхэйн хото-нуудаар эмхидхэгдэһэн вы-ставкэнүүдые харагшад Буряад ороной газар дайдын баяли-гуудтай танилсажа хужарла-һан байха. Энэ хадаа мүн лэ геологиин музейн хүдэлмэри-лэгшэдэй гоё һайхан зүйлнүү-дые зүбөөр шэлэжэ эльгээһэ-[illegible]

[illegible] досто шэнжээрээ хэр юм ааб, энэ модон-шулуун?..

— Немец эрдэмтэ Моос гэгшын шкалагаар долоон кварц болодог юм. Юрэдөөл, алмазаар лэ үрэмдөөд, энэ модо нүхэлжэ болохо байна. Һайн хюрөөгэй түмэр 5—5,5 кварц хатуу шэнжэтэй гэжэ тоологдодог юм,— гэжэ нүхэр В. И. Шубин тодорхойлоо һэн.

Б. ЖАНЧИПОВ.

…НОБЫЛИИН БААТАР ХҮБҮҮД

ТУСХАЙ КОРРЕСПОН-… ВЛАДИМИР ЖУКОВ-… ВЛАДИМИР ИТКИН, ЛЕВ …О ГЭГШЭД АТОМНА …СТАНЦИҺАА ДАМЖУУЛ-

Чернобыльскын АЭС-тэ хүдэл-…лаан 12 часай турша соо үр-… Тэндэ нэгэ час соо байхые-…эртэ зүбшөөгөө һэн. Энээн ту-… хөөрэхэбди.

…углөөгүүр ТАСС-ай коррес-…үд дахинаа МИ-8 вертолёд-… Энээнэй урда тээ, май һарын … үдэрнүүдтэ, техническэ ба … талаар айхабтар орёо оршон … АЭС-эй дүрбэдэхи блогой ре-… дүлөөр соробхилжо байһан … элһэ, хара туулга, шабар, … летчигуудай туһалагшад бо-… Энэ хүдэлмэри дүүрэнхэй. …вертолетчигуудай урда ондоо …үд табигданхай.

…орилготойгоор нимэрхүү ашаа …И-6 түхэлэй вертоледууд Чер-… дэргэдэхи талмай дээрэһээ …ндэ дэгдэнэ. Үшөө нэгэ онсо …ааг ябуулга бэелүүлхые хараал-… авиаторнуудай һорилгые Ту-…дэнги харуулаа һэн. Мүнөө тэ-…алтатайгаар дүүргэгдээ. Бидэ …оршэнэр болоһон байнабди.

…ай амһар 5 мянган тонно … таглаагаар найдамтайгаар …аа. Гэбэшье хаа хаанагүй тон …аар хабхалагдаагүй байгаа. …юуб гэхэдэ, пакедүүдтэй мэ-… 200 метрэй үндэрһөө хаяха …олоо бшуу. Гэбэшье бүхы тал-… ашаан жэгдэ һайнаар һуул-… Эгээл тиимэһээ радиаци га-…хадаашье магадгүй. Һүү-…ниис шэглэжэ бүтүүлхын ту-… ехэ хүдэлмэри хэгдээ.

…өө бэелүүлһэн вертолёдууд …объектһээ холодсжо, дахинаа … Капитан Ю. Прокопьевой … МИ-8 вертоледой экипажтай … зорилго бэелүүлнэбди. Ахалаг-… лантнууд П. Судаков, Ю. Ани-… гшэд бидэнэртэй зэргэлээд бай-… торай амһар дээрэхи агаарта … ямараар тараһхай байһые эли-… дүрбэдэхи блогой болон бүхы …уулгабари хэхэ зорилготойбди.

…өөдэр радиаци дүрбэ дахин … бага болоо,— гэжэ капитан … сэдьхэлээ ханангяар батална. … оройдоол гурбан үдэрэй тур-… Энэ һүреөтэ муухай юумэ са-… шэ хабди.

…е эсэсэй илалта тухай хэлэ-… эртэ юм ааб даа. Теэд нэ-… алта олон арбаад, магад, зуу-… таһан илалтануудһаа бүридүү-… гээшэ.

…унда ошохо гэһэн зүбшөөл … абабабди. Хаагуур ябаха бай-… Санитарна пункт. Хубса … Газометрическэ хиналта хэг. … транспорт һэлгэгдэнэ. Тиин бро-… тернуудаар урагшаа дабша-… Радиациин бага аюулай газар-та түргөөр ябанабди. Нэн түрүүн анхарһан юумэмнай юуб гэхэдэ, бүлэг бү-хэн өөр өөрын ажал хэнэ. Хэрбээ энер-гетигүүд болон барилгашадай хүсэлэл оролдолгонуудые нэгэдүүлхэ гэһэн захи-ралтын правительственнэ комиссиин зүблэжэ байһан штабһаа ороо һаань, тэдэнэр хүсэ шадалаа нэгэдүүлдэг юм.

Мүнөөдэр нэгэдэхи, хоёрдохи болон гурбадахи блогуудта заһабарилагшадые хараада абангүй, таблад хүн халаанай туршада хүдэлбэ. Хүтэлбэрилгын пуль-тын дэргэдэ реакторнуудай хүдэлмэриин параметрнүүд абтана. Тэдэнэй хүдэл-гэгдэхэсэ болюулагдаашье һаань, атомна станци нимэ байдалда «ажамидаралаа» үргэлжэлүүлһээр байдаг гээшэ. Эгээл тиимэһээ тэрэнэй хойноһоо саг үргэлжэ адаглаха хэрэгтэй.

Энэ үдэр гурбадахи реакторна цехэй начальнигай орлогшо А. Кедров ажал дээрээ үгы байба. Тэрэ. Москва ошон-хой. Дүрбэдэхи блогой халаанай началь-ник Александр Акимов болон блогой түбэй залай оператор Анатолий Кургуз-да хахасалгын үгэ бултанай зүгһөө, ха-ни нүхэдэйнгөө зүгһөө хэлэхыень тэрэ-ниие ниислэл хото эльгээгээ бшуу. Тэ-дэнэр шатаһанһаа, радиаци абаһанһаа уламжалан, наһа бараа. Эдэ хүбүүд һүүлшынгээ амин хүрэтэр уялгаяа дүүр-гэһэн байна. Эндэ тэдэнэр нүхэдтөө хүндэтэй һэн. Дүй дүршэлтэй инженер, үшөө тон залуухан оператор. Тэдэнэй хүдэлмэриин һуурида шэнэ хүнүүд ерээ-дүй. Халаан тэдэнэй уялгануудые бэе-лүүлнэ.

Энэ үедэ цехэй начальник В. Грицен-ко бассейнэй хоёрдохи дабхарта хэды шэнээн уһатай байһые тодорхойлбо. 2-дохи реакторна цехэй ахалагша инже-нер-механик Н. Коряка, энэл цехэй аха-лагша оператор М. Костыгин гэгшэдтэй хамта энэ хүдэлмэреэ хэһэн байгаа.

Чернобыльскын станциин халаанай начальник Б. Баранов, 2-дохи турбин-на цехэй блогые хүтэлбэрилгын ахалаг-ша инженер В. Беспалов, 2-дохи реак-торна цехэй ахалагша инженер-механик А. Ананенко гэгшэд эндэхи хабхагуу-дые нээхэ болобо. Алексей Ананенко тэ-дэнэй хаана байдагыень мэдэхэ һэн. Эгээл тиимэһээ нэгыень даажа абаад, хоёрдохиинь Валерий Беспаловта ха-руулха юм. Борис Баранов туна гэрэ-лээр тэдэнэртэ туһалха байгаа.

Ажал эхилбэ. Тэдэнэр гурбуулаа гид-рокостюмуудые үмдэнхэй. Космонавт-нууд гү, али астронавтнуудтал адлир-хуу болобо гээщэ гүбди гэжэ тэдэнэр шоглоһоншье байха. Хүсэтэ фонарь-прожекторнүүдые абаба, Респиратор-нуудые үмдөөд, хүдэлхэ ушартай болоо. Айхабтар хүндэ хүшэр эрхэ байдалда тэдэнэр энэ ажалаа хэбэ. Тиин уһан гоо-жожо захалһан байгаа. Хэдэхэн мину-тын үнгэрхэдэ, хүбүүд мааналые тэбэ-риин таалаа һэн гэжэ 27-той Алексей Ананенко хөөрэнэ.

Энэ ажал ябуулгын хойноһоо Черно-быльскын бүхы АЭС, правительствен-на комиссиин бүхы гэшүүд адаглаһан, мүн Москваһаашье адаглаһан байгаа...

ТАСС ХИЛЫН САДАНАҺАА

ЯДЕРНА ДАЙНАЙ АЮУЛЫЕ ЗАЙСУУЛАН САРАХА

Атомай элшэ хүсэ хэрэг-лэдэг бүхы гүрэнүүдэй хоо-рондо нягта харилсаа хол-боо тогтооһоной үндэһөөр ядерна элшэ хүсые хүгжөөл-гын аюулгүйе хангаха улас-хоорондын гүрим тогтоохын түлөө Советскэ Союз тэмсэ-дэг, ядерна буу зэбсэгүүдые бүрин хүсэдөөр усадхаха, ядерна тэһэлэлгэнүүдые бо-люулха, уласхоорондын аюулгүй байдалые сахилгын олоной хабаададгатай гүрим байгуулха тухай дурадхал-нуудые баталдаг, ядерна үе сагта уласхоорондын харил-саануудта шэнэ ёһоор эрил-тэ табиха, буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые болюул-хын, дэлхэй дээрэхи полити-ческэ байдалые гүримшүү-лэн һайжаруулхын аша ту-һада элдэб социальна бай-гуулалтатай гүрэнүүдэй хү-сэлэл оролдолгонуудые нэ-гэдүүлхэ шухала гэжэ тоо-лодог юм. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой совет телевиде-неар хэлэһэн үгые уласхоо-рондын олониитэ үргэнөөр шэнжэлэн тайлбарилхадаа, иимэ тобшолол хэнэ. Шэнэ совет үүсхэлнүүд дэлхэй дээ-рэ ехэ урма баяртайгаар уг-тагдаа.

СОФИ. Чернобыльскын АЭС-тэ болоһон аюул уса-лые зайсуулан саралгада со-вет хүнүүд баатаршалан тэр-гаһан, шэн зориг харуулһан, совет арадай һайн һайхан ёһо заншалнуудта энэрхы дулаанаар, анхарал оролдо-сотойгоор хандаһан байна гэжэ М. С. Горбачев тэмдэг-лээ гээд Болгариин «Работ-ническо дело» бэшэнэ. Чер-нобыльскын АЭС-тэ боло-һон аюул усалһаа уламжа-лан, НАТО-гай зарим оро-нуудта, илангаяа США-да Советскэ Союзда зүрюу хар-ша хардалга гүрдэлгэтэ ябуулгануудай үүдхэгдэжэ байһыень СССР эрид буруу-шаана. Тиихэдээ Холбоото Штадууд СССР-эй гадаадын политика буруу һүргэхэ, ядерна туршалгануудые бо-люулха тухай совет дурад-халнуудай үүргэ нүлөөе һу-ларуулха, ядерна буу зэбсэг усадхаха, уласхоорондын оршондо США-гай дай жү-рөөдэһэн ябуулгануудые улам үргэдхэхэ һэдэлгэнүү-дые гаргажа байнхай. Эб найрамдалта ядерна ажал ябуулга аюулгүйгөөр хүг-жөөхэ хэрэгые хангахын ту-ла СССР тодорхой хэмжээ-нүүдые хараалба. Оронойн-гоо арад зоной, бүхы хүн түрэлтэнэй аюулгүй байдал-да хабаатай ушар шалтагаа-нуудые хараада абажа, Со-вет правительство ядерна туршалгануудые нэгэ тала-һаа болюулалгаяа байгша оной августын 6 болотор һунааха гэһэн шиидхэбэри абаба. СССР ядерна буу зэб-сэгүүдые бүрин хүсэдөөр усадхахын, ядерна туршал-гануудые болюулхын түлөө тэмсэнэ.

БЕРЛИН. Чернобыльскын станцида тохёолдоһон аюул усалда хандалга политиче-скэ һанал бодолой өөрсэ шэн-жэтэй шалгалта болобо гэжэ ГДР-эй телевидениин шэнжэ-лэл дотор тэмдэглэгдэнэ. Зүүн болон баруун оронуу-дай хоорондохи хүшэр хүн-дэ хөөрэлдөөе гүнзэгырүү-лэн хүгжөөхэ замда нэмэлтэ бэрхэшээл түбэгүүдые уша-руулхые, буу зэбсэг бүтээн гаргалгаяа сагааруулхые хү-сэжэ байһан тухайдаа США-гай болон ФРГ-гэй зонхилхы бүлэгөөрхид мэдүүлнэ.

БУДАПЕШТ. Ядерна тур-шалгануудые зогсоолгоёо һунааха тухай Советскэ Союзай дурадхал буу зэбсэгүү-дые бүтээн гаргалгые хи-заарлаха хүсэл эрмэлзэлтэй байһыень элирхэйлэн гэршэл-нэ гэжэ Венгриин «Непса-бадшаг» газетэ түрүү бэшэг соогоо тэмдэглэнэ.

ПЕКИН. Синьхуа агент-ство иигэжэ дамжуулна: Ядерна туршалгануудые бо-люулалгаяа нэгэ талаһаа байгша оной августын 6 бо-лотор һунааха тухай совет хүтэлбэрилэгшэ М. С. Гор-бачев соносхоод, ядерна тур-шалгануудые хорихо тухай үгэсэ ойлголсохын тула Ев-ропын али нэгэн гүрэнэй ниис-лэл хотодо гү, али Хиросн-мада уулзаха тухай США-гай президент Рейганиие уряалба. Туршалгануудые бо-люулалгын болзорые һунаа-ха тухай соносхолго «ехэ дипломатическа алхам боло-но» гэжэ агентство мэдээсэ-нэ.

ВАШИНГТОН. М. С. Гор-бачевой хэлэһэн үгэ США-да олоной анхарал татаба. «Атомна электростанцинуу-дай аюулгүйе дээшэлүүлхэ талаар шэглүүлэгдэһэн улас-хоорондын хүсэлэл орол-долгонуудые саашадаа гар-гаха тухай М. С. Горбачевой дурадхалнууд үргэнөөр шэн-жэлэгдэхээр байна» гэжэ Са-гаан байшангай түлөөлэгшэ мэдүүлээ. Тиихэтээ хамта Чернобыльскын АЭС-тэ бо-лоһон аюул усалһаа улам-жалан, Советскэ Союзда зү-рюу харша хардалга гүрдэл-гэтэ ябуулгануудые США-да үргэнөөр дэлгэрүүлһыень тэрэ ямаршье үндэһэ барим-тагүйгөөр буруушааха һэдэл-гэ гаргаба. США-гайшье правительство, дээдэ тушаал-та хүтэлбэрилэгшэдэй Токио-до болоһон уулзалгада ха-бааадаһан тэрэнэй партнер-нууд Чернобыльскын аюул усалһаа политическэ ашаг олзо абахые һэдэбэгүй гэжэ тэрэ ямаршье үндэһэ барим-тагүйгөөр мэдүүлээ.

М. С. Горбачевой хэлэһэн үгэ телекомпаниинуудай дам-жуулгануудта гол шэнэ һо-нин болоһон байгаа гэжэ «Нью-Йорк таймс» газетэ хэ-лэһэн үгэһөөнь дэлгэрэнгы тайлбарилалтануудые түрүү-шынгээ хуудаһануудта то-лилһон байгаа.

КПСС-эй ЦК-гай Гене-ральна секретариин хэлэһэн үгэ СССР-эй эб найрамдал-та үүсхэлнүүдые элирхэйлэн харуулна гэжэ нэрэ хүндэ ехэтэй ниитын эмхиин — оборонно мэдээсэлэй түбэй директор, отставкада гара-һан контр-адмирал Дж. Ла-рок мэдүүлээ. Ядерна тур-шалгануудые болюулха ту-хай асуудалые шиидхэхын ту-ла уулзалга эгээл һаяын саг-та үнгэргэхэ тухай дурад-халые президент Рейган хү-леэн абаха ёһотой гэжэ улам олон тоото американецууд тэмдэглэнэ.

Ядерна туршалгануудые болюулха болзорые нэгэ талаһаа һунааһан совет эб найрамдалта үүсхэлээр ур-машан баясабабди гэжэ «Врачнууд социальна харюу-салгын түлөө» гэдэг нүлөө ехэтэй ниитын эмхиин гүй-сэдхэхэ директор Дж. Уэлс мэдүүлээ.

ЛОНДОН. Чернобыль-скын АЭС-тэ болоһон аюул бүхы хүн түрэлтэндэ ехэ һа-нуулга боломо гэжэ Моск-ва тэмдэглээ гээд Англиин «Гардиан» газетэ бэшэнэ.

Францин, Баруун Герма-ниин, Японой, Индиин, Пе-ругай арад зон, олониитэдэ мэдээсэлнүүдые дэлгэрүү-лэн тараадаг хэрэгсэлнүүд КПСС-эй ЦК-гай Генераль-на секретариин хэлэһэн үгые дэлгэрэнгыгээр, шэнжэлнэ, тайлбарилна.

СОВЕТ-АМЕРИКАН ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД

ЖЕНЕВЭ. Ядерна болон замбуулинай буу зэбсэгүү-дээр үнгэргэгдэжэ байһан хөөрэлдөөнүүдтэ хабаададаг СССР-эй ба США-гай деле-гацинуудай пленарна заседа-ни совет делегациин үүсхэ-лээр эндэ болобо.

Дундуур зайда хэрэглэг-дэхэ ядерна буу зэбсэгүүд тушаа асуудалнуудые эрхил-дэг бүлэгэй заседани мүн лэ эндэ үнгэргэгдөө.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ hОНИН

МАЛШАД УРМАТАЙ

Буряад оронойнгоо малшадые соёлой талаар хангалгын арбан хоног дүүрэбэ. Энэ үе соо Яруунын районой соёлгэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, лекторнүүд, уран hайханай бүлгэмүүдтэ хабаадагшад малшадай 240-ёод байрануудта хүрэжэ, улаан булангуудыень шэмэглэhэн, «дайшалхы хуудаhануудые» гаргаhан, социалис мүрысөөнүүдэй дүнгүүдтэй стенднүүдые бэлдэhэн, мүн лекци болон хөөрэлдөөнүүдые, аман журналнуудые эмхидхэhэн байна. Декадын үедэ агитационно-уран hайханай 27 бригада малшадта концерт наада харуулба.

Манай корр.

БАУНТЫНХИДЫЕ БАЯСУУЛНА

Баунтын районой Ципиканай совхоздо нютагай искусствын hургуулиин hурагшад айлшалhан, харин Джилиндын-Адагай соёлой байшангай агитбригадада Джилиндын совхозой фермэнүүдээр ябажа, тэндэхи малшад, орошодые баясуулаа.

«Ногоон шэлбүүhэн» гэhэн агитбригадада хабаадагшад Муя тосхоной хүн зондо айлшалаа. Концертнэ болон агитационно-уран hайханай бригадануудай коллективүүд гансашье концертнүүдые табидаг бэшэ юм. Тэдэнэр малшадай байрануудтахи улаан булангуудые шэмэглэдэг, «дайшалхы» болон «сахилгаан» хуудаhануудые гаргажа, олоной зүгhөө hайшаагдаа.

Д. НИКОЛАЕВ.

Гүрэнэй ород драмын театр соо хүгжэмэй болон хотын искусствын hургуулинуудта hуралсадаг ухибүүдэй концертдэ хабаадаhан табан зуунhаа дээшэ эдир бэлигтэн дэлхэйн болон манай Эхэ оронэй арадуудай хүгжэм, дуу, хатарые прагуу гоёор зэдэлүүлжэ, эхэ, эсэгэнэрээ, олониитые баясуулба. Эдэнэрэй дундаhаа хүүгэдэй 3-дахи, 4-дэхи, 5-дахи хүгжэмэй hургуулиин hурагшад hайн бэлэдхэлтэй байhанаа харуулаа. Эдэнэрые тус hургуулинуудай уран hайханай хүтэлбэрилэгшэд В. М. Галактионова, А. М. Хомякова, Е. А. Горшкова гэгшэд хүгжэмэй нюусатай даамгайгаар танилсуулжа, амжалта туйлажа шадаа гэжэ тэмдэглэлтэй. Жэшээнь, гурбадахи hургуулиин hурагшадай хоор илангаяа ехээр hайшаагдаа. Эдэнэр зуун хүнэй хонгёо хоолойгоор «Минии Эхэ орон», «Прекрасное далеко», «Венецианская ночь», бусад дуунуудые hайнаар дуулаа.

Тэрэшэлэн искусствын наймадахи hургуулиин нэгэдэхи классай hурагшад «Эдир моришод» гэhэн хатарые ульгам бэрхээр, хүхюун соггтойгоор гүйсэдхэжэ, түрэлхидөө баясуулаа. Мүн искусствын 9-дэхи hургуулиин hурагшад Дима Костеваров, Галина Алтанаева, хүүгэдэй 6-дахи хүгжэмэй hургуулиин оркестр hайшаагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүгжэмэй 3-дахи hургуулиин хоор.

Н. БУРМАКИНАЙ фототекст.

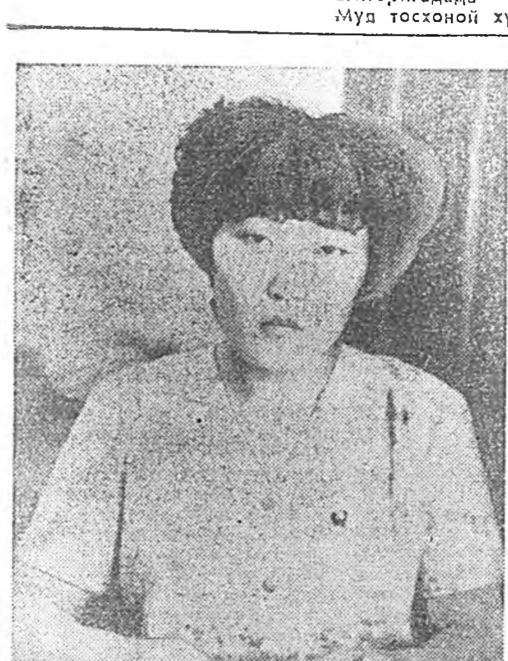

Манай штатнабэшэ фотокорреспондент В. Плуттын буулгаhан зураг дээрэ оёдолой «Туяана» гэжэ нэгэдэлэй бэлэн продукци багсалдаг мэргэжэлтэй комсомолка Алла Филипповае харанат. Ажалдаа шударгы байхаhаа гадна тэрэ шефтээ абаhан Улаан-Үдын 1-дэхи дунда hургуулиин 4-дэхи «а» класста пионервожатаар хүдэлдэг юм.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна пионернүүдэй эмхиин мүндэлhэн үдэрөөр дашарамдуулан, Аллые амаршалжа, ажалдань, ажабайдалдань амжалта хүсэе!

ОЛОНДО hАЙШААГДАА

Комсомолой Буряадай областной комитедэй нэгэдэхи секретарь Марина Гармаева залуу драматург Степан Лобозеровто лауреадай диплом болон нэгэдэхи мүнгэн шан барюулба.

Залуу драматургнуудай бүхэсоюзна конкурсдо тэрэ «По соседству мы живем» гэhэн зүжэгөө табижа, энэ шанда хүртэhэн байгаа. ВЛКСМ-эй Центральна Комитет болон СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной правлениин үүсхэлээр энэ конкурс үнгэргэгдэhэн юм.

Энэ зүжэг Улаан-Үдын ород драмын театрай сценэ дээрэ табигдадаг. Мүн ороной олон театрнууд табиха.

Д. ДАГБАЕВ.

СЭСЭГ, НАБШААР hАЛБАРАГ ЛЭ!

Республикынгаа ниислэл — Улаан-Үдэ хотоёо ногооруулха зорилгоор байгша оной майн 11-hээ июлиин 11 болотор тусхай хоёр hара соносхогдобо. Арадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдкомой абаhан тогтоолой ёhоор үсэгэлдэртөө хотын гурбан районой ажалшадай субботник үнгэргэгдэбэ. Субботнигто хабаадагшад үйлсэ талмайнуудта модо, hөөг бургааhа, hуулгаhан, сэсэгүүдые тариха тусхай талмайнуудые бэлдэhэн, уhа дамжуулха соргонуудые түхеэрhэн байна.

— Хотын үйлсэ, талмайнуудые болбосон түхэлтэй болгохо, ногооруулха хоёр hарын туршада зеленстройн хүдэлмэришэдэй хэхэ хүдэлмэри улам ехэ болохоор хараалагдаба. Бидэнэр түсэбэй ёhоор Барилгашадай проспектдэхи юhэн дабхар гэрэй, 1905 оной нэрэмжэтэ революциин, Борсоевой нэрэмжэтэ үйлсэнүүдтэ нарhан, уляангир, хуhа болон hөөг бургааhануудые hуулгаха, сэсэгүүдэй талмайнуудые бэлдэхэ болонобди, — гэжэ хотын зеленстройн управлениин начальник Г. Т. Конюков хөөрэнэ.

Хотын гурбан районуудай томо предприятинуудай хүдэлмэришэд субботнигой үдэр сөөhэд өөhэдынгөө газар, үйлсэ гудамжануудаа болбосон түхэлтэй болгожо, олон тоото модо, hөөг бургааhануудые энэ үдэр hуулгаhан байна. Жэшээнь, Ленинэй ордента локомотив-вагон заhабарилгын заводой, «Главбурятстрой» трестын ажаhуудалай-коммунальна таhагууд, «Теплоприбор» шэлэй заводууд, 145-дахи нүүдэл-оньhожоруулагдамал колонно, прибор-бүтээлгын үйлэдбэриин нэгэдэлэй, мүн олон тоото барилгашадай болон бусад предприяти, эмхи зургаанууд хэдэн мянгаад модо, hөөг бургааhа предприятинуудайнгаа газаагуур, хүдэлмэришэдэйнгөө байрладаг hууринуудай үйлсэнүүдээр абаашажа hуулгаhан байна. Тиигэжэ эдэнэр үйлсэ, талмайнуудаа сэбэр, гоё болгожо, ногоон набша намаагаар бүрхөөхэ зорилгоёо дүүргэбэ.

Субботнигой үдэр хотын гурбан районуудай үйлсэ, талмайнуудта хорёод мянган модон, дүшэ гаран мянган hөөг бургааhан hуулгагдаhан, сэсэрлигүүдэй талмайнууд түхеэрэгдэhэн, гэр байранууд сагаадагдаhан, шэрдэгдэhэн байна. Иигээд хэдэн хоногhоо хотымнай үйлсэ, талмайнууд ногоон набша намаагаар, баглаа hайхан сэсэгүүдээр бүрхөөгдэн шэмэглэгдэхэнь гээшэл даа. Субботнигто хотын олониитын түлөөлэгшэд, предприяти, эмхи зургаануудай, hуралсалай газарнуудай хүн зон бултаараа гаража, Улаан-Үдэ хотоёо гоё hайхан, сэбэр болгохо хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаба.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ШЭНЭ КЛУБ

Шасарганын совхоздо шэнэ клуб толлогдожо, ажахын хүдэлмэришэд залуушуулые угаа ехээр баясуулба. Клубай дэргэдэ баяр ёhололой митинг үнгэргэгдэбэ. Эндэ үгэ хэлэhэн тус совхозой директор А. Е. Пичуева тосхонойнгоо ажалшадые шэнэ клубтай болоhонтойнь дашарамдуулан амаршалаад, соёлой гуламтын директор М. И. Асеевада hүлдэ тэмдэгэй түлхюур суглараашадай альга ташалга доро барюулба.

Совхозой парторг А. П. Филонов, Сэлэн-Дүүмын поселково Соведэй түрүүлэгшэ Д. Б. Жигжитов, КПСС-эй горкомой инструктор И. С. Жамьянов, арадай депутадуудай Сэлэнгын райгүйсэдкомой соёлой таhагые даагша И. Т. Григорьев гэгшэд амаршалгын үгэнүүдые хэлээ.

hүүлээрнь нютагай уран hайханай бүлгэмэй гэшүүд концерт наада харуулаа. Клубай барилгада совхозой хүдэлмэришэд, hургуулиин hурагшад, түрэлхид горитой туhаламжа үзүүлhэн байна.

Совхозой ажалшадай мэдэлдэ үгтэхөөр мүн спортын зал баригдажа эхилэнхэй. Ажахын барилгашад энээнэ Агууехэ Октябриин hайндэр болотор ашаглалгада тушаахаар хараална.

С. ДАМДИНОВ.

АЙЛШАД ЭРХИМЛЭЭ

Ц. Доной түрэhэн Бэшүүрэй районой Шанага нютагта хүршэ хоёр районой hурагшадай дунда дүрэ буляалдаалгын барилдаагаар заншалта мүрысөөн үнгэргэгдэбэ.

Мухар Шэбэрэй районой Хушуун-Үзүүрэй болон Хүсөөтын дунда hургуулинуудай бүхэшүүл эндэ эрхим дүнгүүдые харуулжа, нэгэдэхи болон хоёрдохи hууринуудые эзэлээ. Хушуун-Үзүүрэй дунда hургуулиин hурагша Бато Нагмитов эрхим hорилготой байhанайнгаа түлөө тусхай грамотаар шагнагдаба.

Н. ДАМБАЕВ.

«СПОРТЛОТОНУУДАЙ» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

«Спортлотонуудай» майн 11-дэ үнгэргэгдэhэн 19-дэхи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени соглолбо.

«45-hаа 6-ень таахa спортлото»: 792.239 билет ороо. Зургаан номер хэншье таабагүй, табан номер (67 карточка) таагшад — 512 түхэриг, дүрбэн номер (3.396 карточка) тааhан хүнүүд — 23 түхэриг, гурбан номер (41.750 карточка) таагшад 3 түхэриг абаха байна.

«36-hаа 5-ень таахa спортлото»: 5.935.730 билет ороо. Табан номер (57 карточка) тааhан хүнүүд — 6.254 түхэриг, дүрбэн номер (9.417 карточка) таагшад — 79 түхэриг, гурбан номер (226.763 карточка) тааhан хүнүүд 3 түхэриг абаха.

19-дэхи тиражай шүүбэринүүд майн 26-hаа июниин 26 болотор түлэгдэхэ.

(ТАСС).

ХЭН, ХААНА ОШОХОБ?

☆ Буряадай модо болбосоруулдаг, мебель хэдэг комбинадай спортын зал соо үйлэдбэриин коллективүүдэй дунда волейболоор спартакиада үнгэргэгдэнэ. Мүнөөдэр энэ наадан үглөөнэй 10 часhаа эхилхэ юм.

☆ Ажалай Улаан Тугай орденто авиазаводой хүдэлмэрилэгшэдэй дунда зүг шэгээ зүбөөр олохын түлөө hонирхолтой мүрысөөн үглөөнэй 11 часhаа эхилхэ байна.

☆ Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ локомотив-вагон заhабарилгын заводой хүдэлмэришэд ГТО-гой комплексын нормативүүдые үглөөнэй 10 часhаа тушааха болоно. Мүн энэ үдэр Железнодорожно районой ажалша-

☆ «Спартагай» стадион дээрэ «Динамо» бүлгэмэй спортсменүүдэй дунда hур харбалгаар хоёр хоорондоо болон командануудаар РСФСР-эй түрүү hүүри ээлхын түлөө эхилхэ байна. Тэрэшэлэн энэ Советскэ районой hурагшад болон физкультурын коллективүүдэй дунда ГТО-гой норматив тушаалгаар олон мүрысөөнүүд болохо юм. Мүн эндэ багшанарай институдай факультедүүдэй дунда футболоор түрүү hүүри эзэлхын түлөө наадануд үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

☆ Аяншалга болон экскурсиин Улаан-Үдын бюрогой хүдэлмэрилэгшэд холо, ойрын аяншалгануудта хотын болон айлшаар ерэhэн бүлэг аяншадые автобусоор сэнгүүлхэ болоно. Манайда айлшаар Петровск-Забайкальск, Эрхүү, Ангарск хотонуудhаа ерэhэн хэдэн бүлэг аяншалагшад Улаан-Үдэ хототой танилсаха, этнографическа, Байгаалиин музейнүүдтэ хүрэхэ, театрнуудаар орохо юм. Тиихэдэ авиационно заводой, гадар трикотаж хубсаhанай фабрикын, hурагсадай Байгалай ажахын хүдэлмэрилэгшэд Новоселенгинск, соёлой институдай студентнэр, багшанар Бабушкин хото аяншалга ошохо. Мүн хэдэн бүлэг аяншалагшад Сочи, Таллин, Эрхүү, Ангарск хотонуудтай танилсахаар аян замда мордохо.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Майн 18-hаа 25 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 18. МУЗЕЙНҮҮДЭЙ УЛАСХООРОНДЫН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Ритмическэ гимнастика. 10.15 — Киножурнал. 10.25 — «Спортлотогой» 20-дохи тираж. 10.35 — «Будильник». 11.05 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 12.05 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 12.35 — Аяншалагшадай клуб. 13.35 — «Хүгжэмтэ киоск». 14.05 — «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 15.05 — «Музейнүүдэй уласхоорондын үдэр». 15.40 — Боксоор дэлхэйн чемпионат. 16.40 — «Ургамалай аймаг». 17.25 — Велосипедээр урилдалгаар дэлхэйн чемпионат. 17.45 — «Клякса на сказке» — уран hайханай фильм. (ЧССР). 18.55 — «Россияночка» ансамблиин концерт. 19.05 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.50 — «В начале славных дел» — уран hайханай фильм. 1-дэхи, 2-дохи сери. 22.00 — «Время». 22.35 — Баримтата фильм. 23.30 — «Арадай аялга дуунууд». 23.40 — Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 12.30 — Регбигээр Европын чемпионат. Португалиин болон СССР-эй суглуулагдамал командануд. 13.15 — Ород хэлэн. 13.45 — «Ан амитадай аймагта». 14.45 — «Банковый билет в миллион фунтов стерлингов» — уран hайхан фильм, (Англи). 16.15 — Мультфильмнүүд. 16.35 — «Ставка больше, чем жизнь». 2-дохи сери. 17.40 — «Эб найрамдал ба залуушуул». 18.15 — Баримтата фильм. 18.35 — «Пов... жив, я с тобой» — зүжэг. 19... — Баримтата фильм. 19... Дэлхэйн хүгжэмтэ соёлой саhаа. М. П. Мусоргский. ... — Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». ... — Стендовэ буудалгаар Европын кубок. 21.35 — Самбо... рилдаагаар Европын чемпионат. 22.00 — «Время». ... «Делегатска үйлсөөрхи музей».

ПОНЕДЕЛЬНИК, 19. В. И. ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ ПИОНЕРНҮҮДЭЙ БҮХЭСОЮЗНА ЭМХИИН МҮНДЭЛhЭН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.50 — Москвагай пионернүүд болон hурагшадай городской ордонгой Локтевой нэрэмжэтэ дуу, хатарай ансамблиин концерт. 10.20 — «Футболой шэнжэлэл». 10.50 — «Магия черная и белая» — үхибүүдтэ фильм. 12.05 — Шэнэ hонин (12.10 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50 — Баримтата фильм. 16.25 — «Эжын hургуули». 17.00 — «Красные пчелы» — уран hайханай фильм. 18.10 — «Урданай аялга hайхан дуунууд». 18.45 — «Дохёогоо үгыт, горнистнууд!». 19.15 — Эб найрамдалай түлөө велосипедээр урилдалга. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Сэлэнгэ» — тележурнал (буряадаар). 20.30 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.55 — «В поисках капитана Гранта» — 7 серитэй уран hайханай фильм. 5-дахи сери. 22.00 — «Время». 22.35 — Боксоор дэлхэйн чемпионат. 23.35 — «Россияночка» ансамблиин концерт. 23.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 24.00 — Футболой шэнжэлэл.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35, 10.35 — Байгаали шэнжэлгэ. 3-дахи класс. 9.55 — Багашуулда геометри. 10.05 — «Ород хэлэн». 10.55 — Баримтата фильм. 11.05 — «Информатикын болон тоолон тодорхойлхо техникын үндэhэ hуури». 11.35, 12.40 — Олон национальна совет литература тухай. 12.05 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 13.10 — Түүхэ, 6-дахи класс. 13.40 — Баримтата фильм. 13.50 — Багшада — хүгжэмэй хэшээл. 15.05 — Н. Некрасовай зохёолнууд тухай. Баримтата фильм. 16.05 — Москва—Софи. Промышленностиин, эрдэм ухаанай, соёлой талаар хоёр ниислэлэй хоорондохи хари... холбоон тухай. 17.05 — Шэнэ hонин.

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Го... 19.10 — Соносхолнууд. — РСФСР-эй габьяата уран... рааша, Советскэ Союзай... рой Г. Н. Москалевой зо... бүтээлнүүд тухай.

Москва. 20.00 — Мультфильмнүүд. 20.10 — «Хурдадха... 20.40 — Духовой оркестр... даха.

Улаан-Үдэ. 20.50 — Хүгж... забhарлалга.

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». ... — «Элүүр энхэ байлга». ... — «Время». 22.35 — «Не... данная встреча» — уран hайханай фильм.

ВТОРНИК, 20

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — «Дохёогоо үгыт, горнистнууд!». 10.15 — Долоон хоногой спорт. 10.45 — «В поисках капитана Гранта». 5-дахи сери. 11.50 — Шэнэ hонин (11.55 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.45 — Баримтата фильм. 16.40 — «Повесть о настоящем человеке» — уран hайханай фильм. 18.10 — Мультфильмнүүд.

Улаан-Үдэ. 18.30 — Шэнэ hонин (буряадаар). 18.45 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. 19.05 — «Байгалай үмэнэхи газар дээрэ».

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Арадай хэрэглэмжын эд бараа үйлэдбэрилхэ талаар. Латвиин ССР-эй партийна болон совет организацинуудай хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай. 20.50 — «В поисках капитана Гранта». 6-дахи сери. 22.00 — «Время». 22.35 — РСФСР-эй арадай артист Н. С. Михалковтой уулзалга. 24.00 — Баримтата фильм. 00.15 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.40 — Байгаали шэнжэлгэ. 2-дохи класс. 9.55 — Баримтата фильм. 10.05, 13.35 — Француз хэлэн. 11.00 — Р. Гамзатовай шүлэгүүд. 11.35, 12.45 — Ботаника. 5-дахи класс. 11.55 — «Шатарай hургуули». 12.25 — Баримтата фильм. 13.05 — «Шинии ленинскэ библиотекэ». 14.10 — Ю. Тынянов. «Прозын хуудаhанууд». 15.30 — hургуули тухай эрэшүүлэй хөөрэлдөөн. ... — Шэнэ hонин. 18.30 — До... хоногой спорт. 19.00 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 19... Эб найрамдалай түлөө велосипедээр урилдалга.

Улаан-Үдэ. 19.45 — Баримтата фильм. 20.15 — «Элүүр энхэ байлга» гэhэн программа. 20.50 — Соносхолнууд.

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». ... — Уласхоорондын шэнжэлэл. 22.00 — «Время». 22.35 — «... сти нас, первая любовь» — уран hайханай фильм.

СРЕДА, 21

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — «Аяншалагшадай клуб». 10.45 — «В поисках капитана Гранта». 6-дахи сери. 11.50 — Шэнэ hонин. (11.55 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50 — Баримтата фильм. 16.15 — Хатарай «Смеричина» гэhэн арадай ансамблиин концерт. 16.40 — «Мэдэхэ, шадаха бай». 17.10 — «Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ».

Улаан-Үдэ. 17.50 — Загарайн районой Эрхирэгэй совхоздо ажахын тосоной үдэр.

Москва. 18.45 — «...16 хүрэтэр ба тэрээнhээ дээшэ наhатайшуулда» 19.30 — Эб найрамдалай түлөө велосипедээр урилдаан». 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — Судна бүтээлгын заводой М. И. Шкоркиной бригадынхид хүдэлмэрээ шэнэдхэн hайжаруулна. 20.30 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.45 — «В поисках капитана Гранта». 7-дохи сери. 22.00 — «Время». 22.30 — «От Чикаго до Филадельфии» — баримтата фильм. 23.30 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Географи. 7-дохи класс. 10.05, 13.55 — Немец хэлэн. 11.05 — Юрэнхы биологи. 11.35, 12.40 — Хүгжэм. 6-дахи класс. 12.05 — Түрэлхидтэ тележурнал. 13.10 — Социально-экономическа асуудалнуудые шиидхэлгэдэ арадай депутадуудай Соведүүдэй үүргэ тухай 14.25 — А. С. Пушкинай шүлэгүүд. 15.15 — Гэр бүлын ажабайдалай ёhо гуримууд болон психологи. 16.00 — СССР-эй арадай артист М. М. Яншинай зохёохы ажал ябуулга. 17.05 — Шэнэ hонин.

Улаан-Үдэ. 17.10 — Баримтата фильм.

Москва. 17.40 — «М... Шолохов» — баримтата ф...

Улаан-Үдэ. 18.45 — «О... доо туhалнабди». 19.15 — ... 2 — габшагай барилга».

Москва. 20.00 — Мультфильмнүүд. 20.10 — «Архи ... ябадалые ажабайдалай гурим болгохо».

Улаан-Үдэ. 20.45 — Со... холнууд.

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». ... — «Бултанда ба хүн бүхэн...» 22.00 — «Время». 22.30 — «... о любви» — уран hайханай фильм. 24.00 — Футболоор СССР-эй чемпионат. «То... до» (Москва) — «Черноморец».

ЧЕТВЕРГ, 22

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Мультфильм. 10.15 — СССР-эй ГАБТ-ын духовой инструментнүүдэй оркестр наадаха. 10.35 — «В поисках капитана Гранта». 7-дохи сери. 11.50 — Шэнэ hонин (11.55 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50 — Баримтата фильмүүд. 16.50 — «Шатарай hургуули». 17.20 — Мультфильмнүүд. 17.55 — Аргентинын фольклорно ансамблиин концерт. 18.25 — Баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 19.15 — мультфильм. 19.25 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Ажалша коллективэй ажабайдалда коммунистнуудай дүүргэдэг түрүү үүргэ тухай. 20.30 — «Арбан хоёрдохи дабхар». «Эб найрамдал болон залуушуул» гэhэн дамжуулгаар hара бүри гарадаг хабсаргалта. 22.00 — «Время». 22.35 — Баримтата фильм. 23.25 — Наталья Герасимова дуулаха. 23.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35, 10.35 — Физикэ. 6-дахи класс. 10.05, 14.00 — Испан хэлэн. 11.05 — СПТУ-гай hурагшадта. Түүхэ. 11.35, 12.40 — Зоологи. 7-дохи класс. 12.00 — Баримтата фильм. 12.10 — «Эжын hургуули». 13.05 — Совет поэзиин эрхим түлөөлэгшэд. 14.30 — «День командира дивизии». Уран hайханай фильм. 16.00 — Шэнэ hонин. 19.15 — Эб найрамдалай түлөө велосипедээр урилдаан.

Улаан-Үдэ. 19.45 — С... холнууд. 19.55 — Эрхүүгэй политехническэ институдай студентнэрэй хоор дуулаха. — Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 20.50 — М... фильм.

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». 21... Соносхолнууд. 21.25 — ... хэйн хүгжэмтэ соёлой ... hаа». В. А. Моцарт. 22.00 «Время». 22.35 — «Последний визит» — уран hайханай фильм.

ПЯТНИЦА, 23

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Мультфильмнүүд. 10.15 — «Последний визит» — уран hайханай фильм. 11.30 — Шэнэ hонин (11.35 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50 — Баримтата фильмүүд. 16.15 — Мультфильмнүүд. 16.35 — «Ород хэлэн». 17.05 — «Хүхюун стартнууд». 17.50 — «Внимание, черепаха» — үхибүүдтэ фильм.

Улаан-Үдэ. 19.15 — Буряад хэлэнэй хэшээл.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — Шэнэ hонин (буряадаар). 20.15 — Киноочерк. 20.25 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.55 — «Взятка» — уран hайханай фильм. 1-дэхи сери. 22.00 — «Время». 22.55 — Джазай монолог. 00.35 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35, 10.35 — Хүгжэм. 2-дохи класс. 10.05, 14.05 — Англи хэлэн. 11.05 — Юрэнхы биологи. 11.35, 12.40 — Физикэ. 8-дахи класс. 12.05 — «Поэзи». Н. Грибачев. 13.10 — «XX зуун жэлэй эхинэй ородой искусство». 14.35 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүд. 15.15 — А. С. Пушкинай шүлэгүүд. 16.05 — Шэнэ hонин.

Улаан-Үдэ. 17.10 — «Уншалдаа». 17.40 — «Поэзи». Баир Дугаров. 18.10 — «Танай бэшэгүүдээр». 18.40 — «Манай хото — манай гэр».

Москва. 19.15 — «Эб найрамдалай түлөө велосипедээр урилдаан».

Улаан-Үдэ. 19.45 — Ки... очерк.

Москва. 20.00 — Баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 20.55 — Хүгжэмтэ забhарлалга.

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». 21.15 Кино-зураглал. 21.30 — Бол... рилhаа эстрадна дамжуулга. 22.00 — «Время». 22.35 — Баримтата фильм. 23.30 — ... зейнүүд болон выставкын... нуудаар».

СУББОТО, 24

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Латвиин гүрэнэй этнографическа музейн фольклорно ансамблиин концерт. 10.05 — Түрэлхидтэ тележурнал. 10.35 — «АБВГДейка...» 11.05 — «Элүүр энхэ байлга». 11.50 — «Африкын ритмнүүд». 12.20 — Баримтата фильм. 13.20 — Эрмитаж. 13.50 — «Бултанда ба хүн бүхэндэ». 14.20 — «Булагууд». 14.45 — «Встречи с Ильей Глазуновым» — баримтата фильм. 16.30 — Мультфильмнүүд. 16.50 — «Жизнь на марше» — фильм концерт. 17.15 — «Үе саг ба өөр түхайгаа». Борис Пастернак. 17.35 — «Хани харилсаан».) 18.05 — «Ан амитадай аймагта». 19.15 — «Лев Толстой» — уран hайханай фильм. 1-дэхи, 2-дохи сери. 22.00 — «Время». 22.35 — «Субботын үдэшэлэн». «Нэгэтэ хабар». 00.15 — Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.25 — Ритмическэ гимнастика. 10.15 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 10.40 — «Манай саад». 11.10 — ПНР-тэ үнгэргэгдэжэ байhан хани барисаата арминуудай спартакиада тухай. 11.40 — «Созвездие любви» — уран hайханай фильм. 1-дэхи, 2-дохи сери. 13.55 — 40 жэлэй үнгэрhэн хойно түрэл хүнүүдэй уулзаhан тухай. 14.15 — Байдарка болон каноэгээр hэлюурдэлгээр уласхоорондын мүрысөөн. 14.45 — А. С. Пушкинай шүлэгүүдээр найруулагдаhан романснууд. 15.10 — Мультфильмнүүд. 15.20 — «Ставка больше, чем жизнь» — 18 серитэй уран hайханай фильм. «Совершенно секретно». 3-дахи сери. 16.15 — Бултанда зорюулагдаhан стадион. 16.45 — Соносхолнууд. 16.50 — «Онтохондо айлшаар». «Клякса на сказке». (ЧССР). 18.10 — Уhан дээрэ бүмбэгөөр наадалгаар мүрысөөн. СССР-эй болон Австралиин суглуулагдамал командануд.

Улаан-Үдэ. 19.10 — Буряад хэлэнэй хэшээл. 19.40 — Спортивна дамжуулга. 20.05 — Буряадай АССР-эй Гостелерадиогой арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. Программадань — Г. Дашипылэ... болон А. Андреевэй дуу... 20.45 — Мультфильм.

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». 21... Хүнгэн атлетикээр уласхоорондын мүрысөөн. 22.00 — «Время». 22.30 — «У чертова логова» — түүхэтэ фильм. ... — Футболоор СССР-эй чемпионат. «Динамо» (М) — «Днепр».

ВОСКРЕСЕНИ, 25. ХИМИГЭЙ ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Ритмическэ гимнастика. 10.15 — «Пионери». 10.25 — «Спортлотогой» 21-дэхи тираж. 10.35 — «Будильник». 11.05 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 12.05 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 12.35 — «Аяншалагшадай клуб»! 14.05 — «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 15.05 — Ном уншаха дуратайшуулай анхаралда. 15.50 — «Оркестрэй дирижернүүд». 16.45 — «Манай гэр» — журнал. 17.30 — «Сууряан» — туужа. 18.40 — Мультфильмнүүд. 19.00 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.45 — «Таанадта, ветерануд». 20.30 — Россиин түрүүшын киносеанснуудай 90 жэлэй ойдо зорюулагдаhан кинопрограмма. 22.00 — «Время». 23.30 — «Испан оперын эрхим түлөөлэгшэд». 23.20 — Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Зарядкада зогсогты!» 9.15 — Баримтата фильмүүд. 9.45 — Хоорой хүгжэмэй концерт. 10.05 — Узбегэй ССР-эй телевидениин программа. 11.20 — «Ород хэлэн». 11.50 — М. Горькиин трилоги. «Мои университеты» — уран hайханай фильм. 13.20 — «Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ». 13.50 — Мультфильмнүүд. 14.15 — Хүнгэн атлетикээр бүхэсоюзна мүрысөөн. 15.00 — «Дэлхэйн хүгжэмтэ соёлой жасаhаа». Н. А. Римский-Корсаков. 15.50 — «Ставка больше, чем жизнь». 4-дэхи сери. «Кафе «Роза». 17.00 — Уhан дээрэ бүмбэгөөр наадалгаар уласхоорондын мүрысөөн. СССР-эй болон Югославиин суглуулагдамал командануд. 17.35 — «Арбан хоёрдохи дабхар». 19.05 — «Отцы и дети». Уран hайханай фильм. 20.25 — Байдарка болон каноэ дээрэ hэлюурдэлгээр уласхоорондын мүрысөөн. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!» 21.15 Хүнгэн атлетикээр бүхэсоюзна мүрысөөн. 22.00 — «Время». 22.30 — СССР-эй арадай артист... зурааша О. Верейский... хөөрөөн. 23.00 — Футболоор СССР-эй чемпионат. «Зенит» — «Металлист». 23.45 — Байдарка болон каноэ дээрэ hэлюурдэлгээр уласхоорондын мүрысөөн.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Арадай зоори гамнаха» — түрүү бэшэг. «КПСС-эй обкомдо» — мэдээсэл. «Хани ёhоор албанай хэрэгээр» — ТАСС-ай материал. «Уhалуурин хүдэлмэринүүдые хурдадхаха» — М. Машуновай статья.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Нэрэ зэргэдэ хүртэхэ эрхын түлөө» — А. Субботинэй статья. «Барилгашад шадабаринаа туршаба» — Е. Протасовай статья. «Домна hүүрин ямар болохоб» — С. Убеевэй статья. «Сошордомо дохёо». «Заhабаринаба hабаринда» — Г. Селянинай статья. «Мэргэжэлтэн зүбхын тула». «Үндэр ургаса абаха» — Н. Абашеевэй статья.

Гурбадахи хуудаhанда. «Эдир ленинецүүд жагсана» — С. Цагадаевай статья. «Музейнүүдэй уласхоорондын үдэр». «Залhаа завод хүрэтэр» — А. Хабсевагай статья.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. Театр. «Бэдэрэлгэнүүд үргэлжэлhээр» — К. Мухинай статья. «Шог гэтэ долгин дээрэ» — сурлуулбари.

Редактор Р. Б. ГАРМАЕВ.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора 2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ —2-60-21, 2-57-63, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61, выпускающие — 2-35-95, отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина 35. Н-04545. Заказ № 115. Индекс 04609